Το έγγραφο αυτό συνιστά βοήθημα τεκμηρίωσης και δεν δεσμεύει τα κοινοτικά όργανα

►B ΟΔΗΓΙΑ 2003/55/ΕΚ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 26ης Ιουνίου 2003

σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά φυσικού αερίου και την κατάργηση της οδηγίας 98/30/ΕΚ

(ΕΕ L 176 της 15.7.2003, σ. 57)

Διορθώνεται από:

►C1 Διορθωτικό ΕΕ L 16 της 23.1.2004, σ. 75 (2003/55/ΕΚ)

▼B

ΟΔΗΓΙΑ 2003/55/ΕΚ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 26ης Ιουνίου 2003

σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά φυσικού αερίου και την κατάργηση της οδηγίας 98/30/ΕΚ

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 47 παράγραφος 2, το άρθρο 55 και το άρθρο 95,

τις προτάσεις της Επιτροπής ([1]),

τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής ([2]),

Αφού ζητήθηκε η γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 251 της συνθήκης ([3]),

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Η οδηγία 98/30/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Ιουνίου 1998, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά φυσικού αερίου ([4]), έχει συμβάλει σημαντικά στην δημιουργία της εσωτερικής αγοράς φυσικού αερίου.

(2) Η πείρα που αποκτήθηκε κατά την υλοποίηση της εν λόγω οδηγίας καταδεικνύει τα σημαντικά οφέλη που είναι δυνατόν να προκύψουν από την εσωτερική αγορά αερίου, όσον αφορά τα κέρδη σε απόδοση, τη μείωση τιμών, τα υψηλότερα επίπεδα υπηρεσιών και την αυξημένη ανταγωνιστικότητα. Εντούτοις, εξακολουθούν να υπάρχουν σημαντικές ελλείψεις και δυνατότητες για βελτίωση της λειτουργίας της αγοράς, κυρίως δε απαιτούνται συγκεκριμένες διατάξεις για τη διασφάλιση ισότιμων όρων παραγωγής και τη μείωση των κινδύνων δημιουργίας δεσπόζουσας θέσης στην αγορά και επιθετικής συμπεριφοράς, διασφαλίζοντας τιμολόγια μεταφοράς και διανομής χωρίς την επιβολή διακρίσεων, μέσω της παροχής πρόσβασης στο δίκτυο με βάση τιμολόγια τα οποία δημοσιεύονται πριν τεθούν σε ισχύ, καθώς επίσης διασφαλίζοντας την προστασία των δικαιωμάτων των μικρών και ευάλωτων καταναλωτών.

(3) Κατά τη σύνοδό του στη Λισσαβόνα στις 23 και 24 Μαρτίου 2000, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο απηύθυνε έκκληση για ταχεία ανάληψη εργασιών προκειμένου να ολοκληρωθεί η εσωτερική αγορά τόσο στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας όσο και στον τομέα του αερίου και να επισπευσθεί η ελευθέρωσή τους προκειμένου να επιτευχθεί μία πλήρως λειτουργική εσωτερική αγορά στους εν λόγω τομείς. Στο ψήφισμά του της 6ης Ιουλίου 2000 επί της δεύτερης έκθεσης της Επιτροπής για το καθεστώς ελευθέρωσης των αγορών ενεργείας, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ζήτησε από την Επιτροπή να υιοθετήσει λεπτομερές χρονοδιάγραμμα για την επίτευξη επακριβώς

([1]) ΕΕ C 240 Ε της 28.8.2001, σ. 60 και ΕΕ C 227 Ε της 24.9.2002, σ. 393.
([2]) ΕΕ C 36 της 8.2.2002, σ. 10.
([3]) Γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 13ης Μαρτίου 2002 (ΕΕ C 47 Ε της 27.2.2003, σ. 367), κοινή θέση του Συμβουλίου της 3ης Φεβρουαρίου 2003 (ΕΕ C 50 Ε της 4.3.2003, σ. 36) και απόφαση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 4ης Ιουνίου 2003 (δεν δημοσιεύθηκε ακόμα στην Επίσημη Εφημερίδα).
([4]) ΕΕ L 204 της 21.7.1998, σ. 1.

▼B

καθορισμένων στόχων, με προοπτική την σταδιακή αλλά πλήρη ελευθέρωση της αγοράς ενέργειας.

(4) Οι ελευθερίες που εγγυάται η συνθήκη στους ευρωπαίους πολίτες —η ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων, η ελευθερία παροχής υπηρεσιών και η ελευθερία εγκατάστασης— είναι δυνατές μόνο στο πλαίσιο της εντελώς ανοικτής αγοράς, η οποία παρέχει σε όλους τους καταναλωτές τη δυνατότητα να επιλέγουν ελεύθερα τους προμηθευτές τους και παρέχει σε όλους τους προμηθευτές την ελευθερία να προμηθεύουν τους πελάτες τους.

(5) Λαμβάνοντας υπόψη ότι η αυξημένη εξάρτηση σε ό,τι αφορά την κατανάλωση φυσικού αερίου ήδη προεξοφλείται, θα πρέπει να διερευνηθούν οι πρωτοβουλίες και τα μέτρα που θα ενθαρρύνουν τις αμοιβαίες συμφωνίες πρόσβασης στα δίκτυα τρίτων χωρών και την ολοκλήρωση της αγοράς.

(6) Τα κυριότερα εμπόδια για την επίτευξη μίας απολύτως λειτουργικής και ανταγωνιστικής εσωτερικής αγοράς σχετίζονται, μεταξύ άλλων, με τα θέματα της πρόσβασης στο δίκτυο, της πρόσβασης στην αποθήκευση, της τιμολόγησης των υπηρεσιών του δικτύου, της διαλειτουργικότητας των συστημάτων και με τους διαφορετικούς βαθμούς ανοίγματος της αγοράς μεταξύ κρατών μελών.

(7) Για να είναι σε θέση να λειτουργήσει ο ανταγωνισμός, η πρόσβαση στο δίκτυο πρέπει να παρέχεται χωρίς διακρίσεις, με διαφάνεια και σε λογικές τιμές.

(8) Προκειμένου να ολοκληρωθεί η εσωτερική αγορά αερίου, η χωρίς διακρίσεις πρόσβαση των διαχειριστών του δικτύου μεταφοράς και διανομής στο δίκτυο έχει ύψιστη σημασία. Ο διαχειριστής του δικτύου μεταφοράς ή διανομής μπορεί να αποτελείται από μία ή και περισσότερες επιχειρήσεις.

(9) Σε περίπτωση που μια επιχείρηση αερίου ασκεί δραστηριότητες μεταφοράς, διανομής, αποθήκευσης ή δραστηριότητες υγροποιημένου φυσικού αερίου (ΥΦΑ), έχει δε νομικά διακριτή προσωπικότητα από τις επιχειρήσεις εκείνες που ασκούν δραστηριότητες παραγωγής ή/και εφοδιασμού, διορισμένος διαχειριστής του δικτύου δύναται να είναι η ίδια επιχείρηση που έχει την υποδομή στην ιδιοκτησία της.

(10) Προκειμένου να διασφαλισθεί η δίκαιη και αμερόληπτη πρόσβαση στο δίκτυο, είναι σκόπιμο τα δίκτυα διανομής και μεταφοράς, όπου υφίστανται κάθετα ολοκληρωμένες επιχειρήσεις, να έχουν νομικά διακριτή προσωπικότητα. Η Επιτροπή θα πρέπει να αξιολογεί μέτρα ισοδυνάμου αποτελέσματος τα οποία αναπτύσσουν τα κράτη μέλη για την επίτευξη του στόχου αυτής της απαίτησης και, ενδεχομένως, να υποβάλλει προτάσεις για την τροποποίηση της παρούσας οδηγίας.

Περαιτέρω, είναι σκόπιμο οι διαχειριστές των δικτύων μεταφοράς και διανομής να έχουν ουσιαστικά δικαιώματα λήψεως αποφάσεων όσον αφορά τα περιουσιακά στοιχεία που είναι αναγκαία για τη συντήρηση, τη λειτουργία και την δημιουργία δικτύων όταν τα εν λόγω περιουσιακά στοιχεία λειτουργούν και βρίσκονται υπό την ιδιοκτησία κάθετα ολοκληρωμένων επιχειρήσεων.

Εν τούτοις, θα πρέπει να γίνεται διάκριση μεταξύ ενός τέτοιου νομικού διαχωρισμού και της αποσύνδεσης των ιδιοκτησιακών σχέσεων. Ο νομικός διαχωρισμός δεν συνεπάγεται μεταβολή της ιδιοκτησίας των περιουσιακών στοιχείων και τίποτα δεν εμποδίζει την εφαρμογή παρεμφερών ή όμοιων συνθηκών χρήσης σε ολόκληρες τις κάθετα ολοκληρωμένες επιχειρήσεις. Ωστόσο, η διαδι-

▼B

κασία λήψεως αποφάσεων χωρίς διακρίσεις θα πρέπει να διασφαλίζεται με οργανωτικά μέτρα για την ανεξαρτησία των αρμοδίων για την λήψη αποφάσεων.

(11) Προκειμένου να μην επιβληθεί δυσανάλογο οικονομικό και διοικητικό βάρος στις μικρές εταιρείες διανομής, κρίνεται σκόπιμο να δοθεί η δυνατότητα στα κράτη μέλη, όποτε αυτό είναι αναγκαίο, να τις απαλλάσσουν από τις απαιτήσεις νομικού διαχωρισμού της διανομής.

(12) Προκειμένου να διευκολυνθεί η σύναψη συμβάσεων από επιχείρηση αερίου που έχει την έδρα της σε κράτος μέλος για την προμήθεια φυσικού αερίου σε επιλέξιμους πελάτες σε άλλο κράτος μέλος, τα κράτη μέλη και, ενδεχομένως, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές θα πρέπει να εργασθούν για την επίτευξη πιο ομοιογενών όρων και ίδιου βαθμού επιλεξιμότητας για το σύνολο της εσωτερικής αγοράς.

(13) Η ύπαρξη αποτελεσματικού ρυθμιστικού καθεστώτος, το οποίο τίθεται σε εφαρμογή από μία ή περισσότερες εθνικές ρυθμιστικές αρχές, αποτελεί σημαντικό παράγοντα για την εγγύηση της άνευ διακρίσεων πρόσβασης στο δίκτυο. Τα κράτη μέλη προσδιορίζουν τις λειτουργίες, τις αρμοδιότητες και τις διοικητικές εξουσίες των ρυθμιστικών αρχών. Είναι σημαντικό οι ρυθμιστικές αρχές σε όλα τα κράτη μέλη να διαθέτουν κοινό ελάχιστο επίπεδο αρμοδιοτήτων. Οι εν λόγω αρχές θα πρέπει να έχουν την αρμοδιότητα να καθορίζουν ή να εγκρίνουν τα τιμολόγια ή, τουλάχιστον, τις μεθοδολογίες που διέπουν τον υπολογισμό των τιμολογίων μεταφοράς και διανομής καθώς και των τιμολογίων της πρόσβασης στις εγκαταστάσεις υγροποιημένου φυσικού αερίου (ΥΦΑ). Για να μην υπάρχει αβεβαιότητα και δαπανηρές και χρονοβόρες διαφωνίες, τα τιμολόγια αυτά θα πρέπει να δημοσιεύονται πριν τεθούν σε ισχύ.

(14) Η Επιτροπή έχει εκδηλώσει την πρόθεσή της να συγκροτήσει ευρωπαϊκό ρυθμιστικό όμιλο για την ηλεκτρική ενέργεια και το αέριο, ο οποίος θα αποτελέσει κατάλληλο συμβουλευτικό μηχανισμό για την ενθάρρυνση της συνεργασίας και του συντονισμού των εθνικών ρυθμιστικών αρχών προκειμένου να προωθηθεί η ανάπτυξη της εσωτερικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας και αερίου και να ενθαρρυνθεί η συνεπής εφαρμογή, σε όλα τα κράτη μέλη, των διατάξεων της παρούσας οδηγίας και της οδηγίας 2003/54/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2003, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας [1] και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1228/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2003, σχετικά με τους όρους πρόσβασης στο δίκτυο για διασυνοριακές ανταλλαγές ηλεκτρικής ενέργειας [2].

(15) Για να εξασφαλισθεί η αποτελεσματική πρόσβαση στην αγορά όλων των συντελεστών της αγοράς, συμπεριλαμβανομένων των νεοεισερχόμενων επιχειρήσεων στην αγορά, απαιτείται εφαρμογή μηχανισμών εξισορρόπησης που δεν επιβάλλουν διακρίσεις και αντικατοπτρίζουν το κόστος. Κάτι τέτοιο μπορεί να επιτευχθεί, μόλις η αγορά αερίου αποκτήσει επαρκή ρευστότητα, με την καθιέρωση των διαφανών και βασιζόμενων στην αγορά μηχανισμών εφοδιασμού και αγοράς αερίου που είναι αναγκαίοι στο πλαίσιο των απαιτήσεων εξισορρόπησης. Όταν δεν υπάρχει τέτοια ρευστότητα στην αγορά, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές υποχρεούνται να διαδραματίσουν ενεργό ρόλο ούτως ώστε να διασφαλίζεται ότι τα τιμολόγια εξισορρόπησης δεν επιβάλλουν διακρίσεις και ότι αντικα-

[1] Βλέπε σελίδα 37 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας.
[2] Βλέπε σελίδα 1 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας.

▼B

τοπτρίζουν το κόστος. Συγχρόνως, θα πρέπει να παρασχεθούν κατάλληλα κίνητρα για την εξισορρόπηση της εισροής και άντλησης αερίου και να μην τεθεί σε κίνδυνο το σύστημα.

(16) Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές θα πρέπει να δύνανται να καθορίζουν ή να εγκρίνουν τιμολόγια ή μεθοδολογίες οι οποίες διέπουν τον υπολογισμό των τιμολογίων, βάσει προτάσεως του διαχειριστή δικτύου μεταφοράς ή του (των) διαχειριστή(ών) δικτύου διανομής ή του διαχειριστή δικτύου ΥΦΑ, ή βάσει προτάσεως με την οποία συμφώνησαν ο (οι) εν λόγω διαχειριστής(ές) εκμετάλλευσης και οι χρήστες του δικτύου. Διεκπεραιώνοντας τα καθήκοντα αυτά, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές θα πρέπει να φροντίζουν ώστε τα τιμολόγια μεταφοράς και διανομής να μην εισάγουν διακρίσεις και να αντικατοπτρίζουν το κόστος, θα πρέπει δε να λαμβάνουν υπόψη τους το μακροπρόθεσμο, οριακό και εξοικονομούμενο κόστος δικτύου από τα μέτρα διαχείρισης της ζήτησης.

(17) Τα οφέλη που προκύπτουν από την εσωτερική αγορά θα πρέπει να είναι διαθέσιμα, το συντομότερο δυνατόν, σε όλους του φορείς της βιομηχανίας και του εμπορίου της Κοινότητας, συμπεριλαμβανομένων των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, και σε όλους τους πολίτες της Κοινότητας, για λόγους ακριβοδίκαιης μεταχείρισης, ανταγωνιστικότητας, εμμέσως δε για τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης ως αποτέλεσμα του κέρδους σε αποδοτικότητα που θα έχουν οι επιχειρήσεις.

(18) Οι πελάτες αερίου θα πρέπει να είναι σε θέση να επιλέγουν ελεύθερα τον προμηθευτή τους. Εντούτοις, θα πρέπει να εφαρμοσθεί σταδιακή προσέγγιση για την ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς αερίου, σε συνδυασμό με καθορισμένη προθεσμία, προκειμένου να δοθεί η δυνατότητα στη βιομηχανία να προσαρμοσθεί και να διασφαλισθεί ότι έχουν καθιερωθεί τα ενδεδειγμένα μέτρα και συστήματα για την προστασία των συμφερόντων των πελατών, καθώς επίσης ότι οι πελάτες έχουν πραγματικό και ουσιαστικό δικαίωμα επιλογής του προμηθευτή τους.

(19) Το προοδευτικό άνοιγμα των αγορών προς τον πλήρη ανταγωνισμό θα πρέπει, το ταχύτερο δυνατό, να εξαλείψει τις διαφορές μεταξύ κρατών μελών. Η υλοποίηση της παρούσας οδηγίας θα πρέπει να γίνεται με διαφάνεια και βεβαιότητα.

(20) Η οδηγία 98/30/ΕΚ συμβάλλει στην πρόσβαση στην αποθήκευση ως μέρος του δικτύου αερίου. Υπό το φως της πείρας που αποκτήθηκε κατά την υλοποίηση της εσωτερικής αγοράς, θα πρέπει να ληφθούν επιπλέον μέτρα προκειμένου να αποσαφηνισθούν οι διατάξεις που διέπουν την πρόσβαση στην αποθήκευση και τις βοηθητικές υπηρεσίες.

(21) Οι εγκαταστάσεις αποθήκευσης αποτελούν σημαντικό μέσο, μεταξύ άλλων, για την τήρηση υποχρεώσεων παροχής δημόσιας υπηρεσίας, όπως η ασφάλεια του εφοδιασμού. Αυτό δεν θα πρέπει να οδηγήσει σε στρέβλωση του ανταγωνισμού ή σε διακρίσεις κατά την πρόσβαση στην αποθήκευση.

(22) Θα πρέπει να ληφθούν περαιτέρω μέτρα προκειμένου να διασφαλισθούν τιμολόγια διαφανή και άνευ διακρίσεων για την πρόσβαση στην μεταφορά. Τα εν λόγω τιμολόγια θα πρέπει να ισχύουν για όλους τους χρήστες σε αμερόληπτη βάση. Σε περίπτωση που οι εγκαταστάσεις αποθήκευσης, η αποθήκευση αγωγών (linepack) ή οι βοηθητικές υπηρεσίες λειτουργούν στο πλαίσιο επαρκώς ανταγωνιστικής αγοράς, η πρόσβαση θα μπορούσε να επιτρέπεται βάσει διαφανών και βασιζόμενων στην αγορά μηχανισμών οι οποίοι δεν εισάγουν διακρίσεις.

▼B

(23) Προς το συμφέρον της ασφάλειας του εφοδιασμού, θα πρέπει να παρακολουθείται το ισοζύγιο εφοδιασμού/ζήτησης ανά τα κράτη μέλη, και να ακολουθεί η υποβολή σχετικής έκθεσης για την κατάσταση που επικρατεί σε κοινοτικό επίπεδο, λαμβανομένου υπόψη του δυναμικού διασύνδεσης μεταξύ των περιοχών. Το εν λόγω έργο της παρακολούθησης θα πρέπει να διεξάγεται αρκετά νωρίς ώστε σε περίπτωση που διακυβεύεται η ασφάλεια του εφοδιασμού να μπορούν να λαμβάνονται τα ενδεδειγμένα μέτρα. Η κατασκευή και η συντήρηση των απαιτούμενων υποδομών δικτύου, συμπεριλαμβανομένου του δυναμικού διασύνδεσης, θα πρέπει να συντελεί στο να υπάρχει σταθερός εφοδιασμός με φυσικό αέριο.

(24) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να μεριμνούν ώστε, λαμβάνοντας υπόψη τις απαραίτητες απαιτήσεις ποιότητας, να παρέχεται στο βιοαέριο και στο αέριο που παράγεται από βιομάζα ή σε άλλα είδη αερίων πρόσβαση χωρίς διακρίσεις στο δίκτυο αερίου, υπό την προϋπόθεση ότι η πρόσβαση αυτή συμβιβάζεται συνεχώς με τους συναφείς τεχνικούς κανόνες και προδιαγραφές ασφαλείας. Οι εν λόγω κανόνες και προδιαγραφές θα πρέπει να εξασφαλίζουν ότι είναι τεχνικώς δυνατή η ασφαλής διοχέτευση των αερίων αυτών στο δίκτυο αερίου καθώς και η μεταφορά τους μέσω αυτού και θα πρέπει επίσης να αφορούν και τα χημικά χαρακτηριστικά των αερίων αυτών.

(25) Οι μακροπρόθεσμες συμβάσεις θα εξακολουθήσουν να αποτελούν σημαντικό σκέλος της προμήθειας αερίου των κρατών μελών και πρέπει να διατηρηθούν ως εναλλακτική λύση για τις εταιρείες προμήθειας αερίου, εφόσον δεν υπονομεύουν τους στόχους της παρούσας οδηγίας και εφόσον συνάδουν με τη συνθήκη, καθώς και με τους κανόνες του ανταγωνισμού. Είναι επομένως απαραίτητο να λαμβάνονται υπόψη κατά τον προγραμματισμό του δυναμικού προμήθειας και μεταφοράς των επιχειρήσεων αερίου.

(26) Προκειμένου να διασφαλισθεί η διατήρηση των υψηλών επιπέδων παροχής δημόσιας υπηρεσίας στην Κοινότητα, όλα τα μέτρα που λαμβάνονται από τα κράτη μέλη για την επίτευξη των στόχων της παρούσας οδηγίας θα πρέπει να κοινοποιούνται τακτικά στην Επιτροπή. Η Επιτροπή θα πρέπει να δημοσιεύει τακτικά έκθεση η οποία να αναλύει τα μέτρα που ελήφθησαν σε εθνικό επίπεδο για την επίτευξη των στόχων παροχής δημόσιας υπηρεσίας, συγκρίνοντας την αποτελεσματικότητά τους, με απώτερο σκοπό την παροχή συστάσεων για τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται σε εθνικό επίπεδο προς επίτευξη δημόσιας υπηρεσίας υψηλών προδιαγραφών.

Τα κράτη μέλη θα πρέπει να μεριμνούν ώστε οι καταναλωτές, όταν συνδέονται με το δίκτυο αερίου, να ενημερώνονται σχετικά με τα δικαιώματά τους να προμηθεύονται αέριο συγκεκριμένης ποιότητας σε λογικές τιμές. Τα μέτρα που λαμβάνονται από τα κράτη μέλη για την προστασία των τελικών καταναλωτών ενδέχεται να διαφέρουν ανάλογα με τα νοικοκυριά και τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

(27) Η τήρηση των προδιαγραφών περί υπηρεσιών κοινής ωφέλειας αποτελεί θεμελιώδη απαίτηση της παρούσας οδηγίας, και θα πρέπει προ πάντων να καθορισθούν στην παρούσα οδηγία κοινά ελάχιστα πρότυπα τα οποία θα τηρούνται από όλα τα κράτη μέλη και τα οποία θα λαμβάνουν υπόψη τους στόχους της προστασίας των καταναλωτών, της ασφάλειας του εφοδιασμού, της προστασίας του περιβάλλοντος και των ισοδύναμων επιπέδων ανταγωνισμού σε όλα τα κράτη μέλη. Είναι σημαντικό οι απαιτήσεις περί υπηρεσιών κοινής ωφέλειας να μπορούν

▼B

να ερμηνεύονται σε εθνική βάση, λαμβάνοντας υπόψη τις εθνικές συνθήκες και τηρουμένου του κοινοτικού δικαίου.

(28) Τα μέτρα που εφαρμόζουν τα κράτη μέλη για την επίτευξη των στόχων της κοινωνικής και οικονομικής συνοχής ενδέχεται να περιλαμβάνουν, ιδίως, την παροχή κατάλληλων οικονομικών κινήτρων, με χρήση, όπου είναι σκόπιμο, όλων των υφιστάμενων εθνικών και κοινοτικών μέσων. Τα μέσα αυτά δύνανται να συμπεριλαμβάνουν μηχανισμούς ευθύνης ώστε να εξασφαλίζονται οι αναγκαίες επενδύσεις.

(29) Στο βαθμό που τα μέτρα τα θεσπιζόμενα από τα κράτη μέλη για την εκπλήρωση υποχρεώσεων παροχής υπηρεσίας κοινής ωφελείας συνιστούν κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης, η κοινοποίησή τους στην Επιτροπή είναι, σύμφωνα με το άρθρο 88 παράγραφος 3 της συνθήκης, υποχρεωτική.

(30) Δεδομένου ότι ο στόχος της προβλεπόμενης δράσης, και συγκεκριμένα η δημιουργία απολύτως λειτουργικής εσωτερικής αγοράς φυσικού αερίου στην οποία να προεξάρχει ο θεμιτός ανταγωνισμός, δεν μπορεί να επιτευχθεί επαρκώς από τα κράτη μέλη και δύναται, συνεπώς, λόγω των διαστάσεων ή των αποτελεσμάτων της δράσης, να επιτευχθεί καλύτερα σε κοινοτικό επίπεδο, η Κοινότητα μπορεί να λάβει μέτρα σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας που διατυπώνεται στο άρθρο 5 της συνθήκης. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, η οποία διατυπώνεται στο εν λόγω άρθρο, η παρούσα οδηγία δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη του στόχου αυτού.

(31) Βάσει της πείρας που αποκτήθηκε με την εφαρμογή της οδηγίας 91/296/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 31ης Μαΐου 1991, για τη διαμετακόμιση του φυσικού αερίου μέσω των μεγάλων δικτύων [1], θα πρέπει να ληφθούν μέτρα προκειμένου να διασφαλισθούν ομοιογενή και άνευ διακρίσεων καθεστώτα πρόσβασης για τη μεταφορά, συμπεριλαμβανομένων των διασυνοριακών ροών αερίου μεταξύ κρατών μελών. Προκειμένου να διασφαλισθεί η ομοιογενής αντιμετώπιση της πρόσβασης στα δίκτυα αερίου, της διαμετακόμισης μη εξαιρουμένης, η εν λόγω οδηγία θα πρέπει να καταργηθεί, χωρίς να θιγεί η συνέχεια των συμβάσεων που είχαν συναφθεί δυνάμει της εν λόγω οδηγίας. Η κατάργηση της οδηγίας 91/296/ΕΟΚ δεν θα πρέπει να εμποδίζει τη μελλοντική σύναψη συμβάσεων μακράς διαρκείας.

(32) Δεδομένης της εμβέλειας των τροποποιήσεων της οδηγίας 98/30/ΕΚ, καλόν είναι, χάριν σαφήνειας και εξορθολογισμού, να αναδιατυπωθούν οι εν λόγω διατάξεις.

(33) Η παρούσα οδηγία σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα και τηρεί τις βασικές αρχές που αναγνωρίζονται ιδίως από τον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

(34) Τα απαιτούμενα μέτρα για την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας θα πρέπει να θεσπισθούν σύμφωνα με την απόφαση 1999/468/ΕΚ του Συμβουλίου, της 28ης Ιουνίου 1999, για τον καθορισμό των όρων άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων που ανατίθενται στην Επιτροπή [2],

---

[1] ΕΕ L 147 της 12.6.1991, σ. 37· οδηγία όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την οδηγία 95/49/ΕΚ της Επιτροπής (ΕΕ L 233 της 30.9.1995, σ. 86).

[2] ΕΕ L 184 της 17.7.1999, σ. 23.

▼B

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ I

ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΟΙ

Άρθρο 1

Πεδίο Εφαρμογής

1. Η παρούσα οδηγία θεσπίζει κοινούς κανόνες που αφορούν τη μεταφορά, τη διανομή, την προμήθεια και την αποθήκευση φυσικού αερίου. Ορίζει τους κανόνες σχετικά με την οργάνωση και λειτουργία του τομέα του φυσικού αερίου, την πρόσβαση στην αγορά, τα κριτήρια και τις διαδικασίες που ισχύουν για τη χορήγηση αδειών για τη μεταφορά, τη διανομή, την προμήθεια και την αποθήκευση φυσικού αερίου καθώς και για την εκμετάλλευση των δικτύων.

2. Οι κανόνες που θεσπίζονται με την παρούσα οδηγία για το φυσικό αέριο, συμπεριλαμβανομένου του υγροποιημένου φυσικού αερίου (ΥΦΑ), ισχύουν και για το βιοαέριο και το αέριο που παράγεται από βιομάζα ή άλλα είδη αερίου, στο βαθμό που τα αέρια αυτά είναι τεχνικώς δυνατό να διοχετεύονται με ασφάλεια στο δίκτυο φυσικού αερίου και να μεταφέρονται μέσω αυτού.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, νοούνται ως:

1. «επιχείρηση φυσικού αερίου»: το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που ασκεί τουλάχιστον μια από τις ακόλουθες δραστηριότητες: παραγωγή, μεταφορά, διανομή, προμήθεια, αγορά ή αποθήκευση φυσικού αερίου, περιλαμβανομένου του ΥΦΑ, και είναι υπεύθυνο για τα εμπορικά και τεχνικά καθήκοντα ή/και τα καθήκοντα συντήρησης τα σχετικά με τις δραστηριότητες αυτές· στον ορισμό αυτό δεν περιλαμβάνονται οι τελικοί πελάτες·

2. «προς τα ανάντη δίκτυο αγωγών»: κάθε αγωγός ή δίκτυο αγωγών που λειτουργεί ή/και κατασκευάζεται ως μέρος ενός έργου παραγωγής πετρελαίου ή φυσικού αερίου, ή χρησιμοποιείται για την παροχέτευση φυσικού αερίου από ένα ή περισσότερα τέτοια έργα προς ένα εργοστάσιο ή τερματικό σταθμό επεξεργασίας ή τελικό παράκτιο σταθμό εκφόρτωσης·

3. «μεταφορά,»: η μεταφορά φυσικού αερίου μέσω δικτύου αγωγών υψηλής πίεσης πλην δικτύου αγωγών προς τα ανάντη, με σκοπό την παροχή σε πελάτες, μη συμπεριλαμβανομένης όμως της προμήθειας·

4. «διαχειριστής δικτύου μεταφοράς»: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο διεκπεραιώνει το έργο της μεταφοράς και είναι υπεύθυνο για τη λειτουργία, την εξασφάλιση της συντήρησης και, στην περίπτωση που αυτό είναι αναγκαίο, την ανάπτυξη του δικτύου μεταφοράς σε μία δεδομένη περιοχή και, κατά περίπτωση, των διασυνδέσεών του με άλλα δίκτυα, και για τη διασφάλιση της μακρόπνοης ικανότητας του δικτύου να ανταποκρίνεται στην εύλογη ζήτηση μεταφοράς φυσικού αερίου·

5. «διανομή»: η μεταφορά φυσικού αερίου μέσω τοπικών ή περιφερειακών δικτύων αγωγών με σκοπό την παράδοσή του σε πελάτες, μη συμπεριλαμβανομένης όμως της προμήθειας·

6. «διαχειριστής δικτύου διανομής»: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο διεκπεραιώνει το έργο της διανομής και είναι υπεύθυνο για τη λειτουργία, την εξασφάλιση της συντήρησης και, εφ όσον είναι ανάγκη, την ανάπτυξη του δικτύου διανομής σε μία δεδομένη περιοχή, ενδεχομένως

▼B

δε και των διασυνδέσεών του με άλλα δίκτυα, καθώς και για τη διασφάλιση της μακρόπνοης ικανότητας του δικτύου να ανταποκρίνεται στην εύλογη ζήτηση διανομής φυσικού αερίου·

7. «προμήθεια»: η πώληση, συμπεριλαμβανομένης της μεταπώλησης, φυσικού αερίου καθώς και ΥΦΑ σε πελάτες·

8. «επιχείρηση προμήθειας»: το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που ασκεί τη δραστηριότητα προμήθειας·

9. «εγκατάσταση αποθήκευσης»: η εγκατάσταση που χρησιμοποιείται για την αποθήκευση φυσικού αερίου η οποία ανήκει ή/και την οποία εκμεταλλεύεται μια επιχείρηση φυσικού αερίου, συμπεριλαμβανομένου του τμήματος των εγκαταστάσεων ΥΦΑ που χρησιμοποιείται για αποθήκευση, εξαιρουμένου του τμήματος που χρησιμοποιείται για δραστηριότητες παραγωγής και εξαιρουμένων των εγκαταστάσεων που προορίζονται αποκλειστικά για την εκτέλεση των καθηκόντων των διαχειριστών δικτύου μεταφοράς·

10. «διαχειριστής δικτύου αποθήκευσης»: το νομικό ή φυσικό πρόσωπο που ασκεί τη δραστηριότητα αποθήκευσης και είναι υπεύθυνο για τη λειτουργία εγκατάστασης αποθήκευσης·

11. «εγκατάσταση ΥΦΑ»: ο τερματικός σταθμός που χρησιμοποιείται για την υγροποίηση φυσικού αερίου ή την εισαγωγή, την εκφόρτωση και την εκ νέου αεριοποίηση ΥΦΑ, και περιλαμβάνει τις βοηθητικές υπηρεσίες και την προσωρινή αποθήκευση που είναι αναγκαίες για τη διαδικασία εκ νέου αεριοποίησης και στη συνέχεια την τροφοδότηση του δικτύου μεταφοράς χωρίς ωστόσο να συμπεριλαμβάνει τμήματα τερματικών σταθμών ΥΦΑ που χρησιμοποιούνται για αποθήκευση·

12. «διαχειριστής δικτύου ΥΦΑ»: το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που διενεργεί την υγροποίηση του φυσικού αερίου ή την εισαγωγή, εκφόρτωση και την εκ νέου αεριοποίηση ΥΦΑ και είναι υπεύθυνο για τη λειτουργία εγκατάστασης ΥΦΑ·

13. «δίκτυο»: τα δίκτυα μεταφοράς, διανομής, οι εγκαταστάσεις ΥΦΑ ή/και οι εγκαταστάσεις αποθήκευσης που ανήκουν σε ή/και που τα εκμεταλλεύεται επιχείρηση φυσικού αερίου, συμπεριλαμβανομένου του περιεχομένου των αγωγών και των εγκαταστάσεων για την παροχή βοηθητικών υπηρεσιών, καθώς και των εγκαταστάσεων συνδεδεμένων επιχειρήσεων που απαιτούνται για την παροχή πρόσβασης στη μεταφορά, τη διανομή και το ΥΦΑ·

14. «βοηθητικές υπηρεσίες»: όλες οι υπηρεσίες που είναι αναγκαίες για την πρόσβαση και την εκμετάλλευση των δικτύων μεταφοράς ή/και διανομής ή/και των εγκαταστάσεων ΥΦΑ, ή/και των εγκαταστάσεων αποθήκευσης στις οποίες περιλαμβάνεται η εξισορρόπηση φορτίου και οι διατάξεις ανάμιξης, όχι όμως και οι εγκαταστάσεις που προορίζονται αποκλειστικά για την εκτέλεση των καθηκόντων των διαχειριστών δικτύου μεταφοράς·

15. «αποθήκευση αγωγών (linepack)»: η αποθήκευση αερίου με συμπίεση σε δίκτυα μεταφοράς και διανομής αερίου, εξαιρουμένων των εγκαταστάσεων που προορίζονται για την εκτέλεση των καθηκόντων των διαχειριστών δικτύου μεταφοράς·

16. «διασυνδεδεμένο δίκτυο»: δίκτυο αποτελούμενο από αριθμό δικτύων που συνδέονται μεταξύ τους·

17. «γραμμή διασύνδεσης»: η γραμμή μεταφοράς που διασχίζει ή γεφυρώνει σύνορο μεταξύ κρατών μελών με αποκλειστικό σκοπό τη σύνδεση των εθνικών συστημάτων μεταφοράς αυτών των κρατών μελών·

18. «απευθείας γραμμή»: αγωγός φυσικού αερίου συμπληρωματικός του διασυνδεδεμένου δικτύου·

▼B

19. «ολοκληρωμένη επιχείρηση φυσικού αερίου»: η επιχείρηση που είναι κάθετα ή οριζόντια ολοκληρωμένη·

20. «κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση»: η επιχείρηση φυσικού αερίου ή ο όμιλος επιχειρήσεων, οι αμοιβαίες σχέσεις των οποίων καθορίζονται στο άρθρο 3 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 4064/89 του Συμβουλίου, της 21ης Δεκεμβρίου 1989, για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων [1], και όπου η εν λόγω επιχείρηση/ο όμιλος ασκεί τουλάχιστον μία από τις δραστηριότητες μεταφοράς, διανομής, ΥΦΑ ή αποθήκευσης, και τουλάχιστον μία από τις δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας φυσικού αερίου·

21. «οριζόντια ολοκληρωμένη επιχείρηση»: η επιχείρηση που ασκεί μια τουλάχιστον από τις δραστηριότητες παραγωγής, μεταφοράς, διανομής, προμήθειας ή αποθήκευσης φυσικού αερίου, και μια δραστηριότητα εκτός του τομέα του αερίου·

22. «συνδεδεμένη επιχείρηση»: οι συνδεδεμένες επιχειρήσεις, κατά την έννοια του άρθρου 41 της έβδομης οδηγίας 83/349/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 1983, βασιζόμενης στο άρθρο 44 παράγραφος 2 στοιχείο ζ) (*) της συνθήκης, για τους ενοποιημένους λογαριασμούς [2] ή/και οι συγγενείς επιχειρήσεις κατά την έννοια του άρθρου 33, παράγραφος 1 της ίδιας οδηγίας ή/και οι επιχειρήσεις που ανήκουν στους ίδιους μετόχους·

23. «χρήστες δικτύου»: τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα που τροφοδοτούν το δίκτυο ή τροφοδοτούνται από αυτό·

24. «πελάτες»: οι χονδρικοί και οι τελικοί πελάτες φυσικού αερίου και οι επιχειρήσεις φυσικού αερίου που αγοράζουν φυσικό αέριο·

25. «οικιακοί πελάτες»: οι πελάτες οι οποίοι αγοράζουν φυσικό αέριο για δική τους οικιακή κατανάλωση·

26. «μη οικιακοί πελάτες»: οι πελάτες οι οποίοι αγοράζουν φυσικό αέριο το οποίο δεν προορίζεται για οικιακή τους χρήση·

27. «τελικοί πελάτες»: οι πελάτες που αγοράζουν φυσικό αέριο για δική τους χρήση·

28. «επιλέξιμοι πελάτες»: οι πελάτες που είναι ελεύθεροι να αγοράζουν φυσικό αέριο από τον προμηθευτή της επιλογής τους κατά την έννοια του άρθρου 23 της παρούσας οδηγίας·

29. «πελάτες χονδρικής»: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, εκτός των διαχειριστών δικτύων μεταφοράς και των διαχειριστών δικτύων διανομής, το οποίο αγοράζει φυσικό αέριο προκειμένου να το μεταπωλήσει εντός ή εκτός του δικτύου στο οποίο είναι εγκατεστημένο·

30. «μακροπρόθεσμος προγραμματισμός»: ο προγραμματισμός του εφοδιασμού και του μακροπρόθεσμου μεταφορικού δυναμικού των επιχειρήσεων φυσικού αερίου, με σκοπό την κάλυψη της ζήτησης σε φυσικό αέριο του δικτύου, τη διαφοροποίηση των πηγών και την εξασφάλιση του εφοδιασμού των πελατών·

31. «αναδυόμενη αγορά»: το κράτος μέλος στο οποίο η πρώτη εμπορική προμήθεια της πρώτης μακροχρόνιας σύμβασής

([1]) ΕΕ L 395 της 30.12.1989, σ. 1· κανονισμός όπως τροποποιήθηκε τελευταία από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1310/97 (ΕΕ L 180 της 9.7.1997, σ. 1).

(*) Ο τίτλος της οδηγίας 83/349/ΕΟΚ προσαρμόσθηκε για να ληφθεί υπόψη η επαναρίθμηση των άρθρων της συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας σύμφωνα με το άρθρο 12 της συνθήκης του Άμστερνταμ· η αρχική παραπομπή ήταν στο άρθρο 54 παράγραφος 3 στοιχείο ζ).

([2]) ΕΕ L 193 της 18.7.1983, σ. 1· οδηγία όπως τροποποιήθη κετελευταία από την οδηγία 2001/65/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 283 της 27.10.2001, σ. 28).

▼B

του για την προμήθεια φυσικού αερίου πραγματοποιήθηκε εντός των τελευταίων δέκα ετών·

32. «ασφάλεια»: τόσο η ασφάλεια του εφοδιασμού και της παροχής φυσικού αερίου, όσο και η τεχνική ασφάλεια·

33. «νέα υποδομή»: υποδομή που δεν έχει ολοκληρωθεί κατά την έναρξη ισχύος της παρούσας οδηγίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

ΓΕΝΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΤΟΜΕΑ

Άρθρο 3

Υποχρεώσεις παροχής υπηρεσιών κοινής ωφέλειας και προστασία των πελατών

1. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν, βάσει της θεσμικής τους οργάνωσης και τηρώντας δεόντως την αρχή της επικουρικότητας, ότι, με την επιφύλαξη της παραγράφου 2, οι επιχειρήσεις φυσικού αερίου λειτουργούν σύμφωνα με τις αρχές της παρούσας οδηγίας, με σκοπό την επίτευξη μιας ανταγωνιστικής, ασφαλούς και περιβαλλοντικώς βιώσιμης αγοράς φυσικού αερίου, και δεν κάνουν διακρίσεις μεταξύ αυτών των επιχειρήσεων όσον αφορά τα δικαιώματα ή τις υποχρεώσεις τους.

2. Τηρώντας πλήρως τις οικείες διατάξεις της συνθήκης, και ιδίως το άρθρο 86 αυτής, τα κράτη μέλη μπορούν να επιβάλλουν στις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα του αερίου, χάριν του γενικού οικονομικού συμφέροντος, υποχρεώσεις παροχής υπηρεσιών κοινής ωφέλειας οι οποίες μπορούν να αφορούν την ασφάλεια, συμπεριλαμβανομένης της ασφάλειας του εφοδιασμού, την τακτική παροχή, την ποιότητα και τις τιμές παροχής, καθώς και την προστασία του περιβάλλοντος, συμπεριλαμβανομένης της προστασίας του κλίματος και της ενεργειακής αποδοτικότητας. Οι υποχρεώσεις αυτές πρέπει να ορίζονται σαφώς, να είναι διαφανείς, αμερόληπτες και επαληθεύσιμες, και να διασφαλίζουν την ισότιμη πρόσβαση των επιχειρήσεων αερίου της ΕΕ στους εθνικούς καταναλωτές. Όσον αφορά την ασφάλεια του εφοδιασμού, την ενεργειακή αποδοτικότητα/διαχείριση της ζήτησης και την επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων, σύμφωνα με την παρούσα παράγραφο, τα κράτη μέλη μπορούν να εφαρμόσουν μακροπρόθεσμο προγραμματισμό, λαμβάνοντας υπόψη το ενδεχόμενο τρίτα μέρη να ζητήσουν πρόσβαση στο δίκτυο.

3. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα για την προστασία των τελικών πελατών και για την εξασφάλιση υψηλών επιπέδων προστασίας του καταναλωτή, ειδικότερα δε μεριμνούν ώστε να υπάρχουν επαρκείς διασφαλίσεις για την προστασία των ευάλωτων καταναλωτών, συμπεριλαμβανομένων μέτρων που τους βοηθούν να αποφύγουν την αποσύνδεση. Στο πλαίσιο αυτό, τα κράτη μέλη μπορούν να λαμβάνουν μέτρα προστασίας των πελατών που είναι συνδεδεμένοι με το δίκτυο αερίου σε απομακρυσμένες περιοχές. Τα κράτη μέλη μπορούν να ορίζουν τον ύστατο προμηθευτή για τους πελάτες τους συνδεδεμένους με το δίκτυο αερίου. Διασφαλίζουν υψηλά επίπεδα προστασίας των καταναλωτών, ιδίως όσον αφορά τη διαφάνεια σχετικά με τους συμβατικούς όρους και προϋποθέσεις, τη γενική πληροφόρηση και τους μηχανισμούς επίλυσης διαφορών. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι ο επιλέξιμος πελάτης είναι πράγματι σε θέση να αλλάξει προμηθευτή. Όσον αφορά τουλάχιστον τους οικιακούς πελάτες, τα μέτρα αυτά συμπεριλαμβάνουν τα μέτρα που αναφέρονται στο παράρτημα Α.

4. Τα κράτη μέλη εφαρμόζουν κατάλληλα μέτρα για την επίτευξη των στόχων της κοινωνικής και οικονομικής συνοχής, της προστασίας του περιβάλλοντος, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, μέσων για την καταπολέμηση των κλιματικών αλλαγών, επίσης δε του στόχου της ασφάλειας του εφοδιασμού. Τα μέτρα αυτά μπορεί να περιλαμβάνουν ειδικότερα τη

▼B

χορήγηση κατάλληλων οικονομικών κινήτρων, αξιοποιώντας, ανάλογα με την εκάστοτε περίπτωση, όλα τα υφιστάμενα εθνικά και κοινοτικά μέσα, για τη συντήρηση και την κατασκευή της αναγκαίας υποδομής δικτύων, συμπεριλαμβανομένου του δυναμικού διασύνδεσης.

5. Τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίζουν να μην εφαρμόσουν τις διατάξεις του άρθρου 4 στο μέτρο που η εφαρμογή τους θα παρεμπόδιζε, από νομική ή πραγματική άποψη, την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που επιβάλλονται στις επιχειρήσεις φυσικού αερίου προς το κοινό οικονομικό συμφέρον, και στο μέτρο που η ανάπτυξη των συναλλαγών δεν επηρεάζεται σε βαθμό που να αντιβαίνει προς τα συμφέροντα της Κοινότητας. Τα συμφέροντα της Κοινότητας περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, τον ανταγωνισμό όσον αφορά τους επιλέξιμους πελάτες σύμφωνα με την παρούσα οδηγία και το άρθρο 86 της συνθήκης.

6. Τα κράτη μέλη, κατά την έναρξη εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, ενημερώνουν την Επιτροπή για όλα τα μέτρα που θεσπίζουν για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων παροχής υπηρεσιών κοινής ωφελείας, συμπεριλαμβανομένης της προστασίας του καταναλωτή και του περιβάλλοντος, και για τις πιθανές επιπτώσεις τους στον εθνικό και διεθνή ανταγωνισμό, ανεξαρτήτως εάν τα εν λόγω μέτρα απαιτούν ή όχι παρέκκλιση από τις διατάξεις της παρούσας οδηγίας. Στη συνέχεια, κοινοποιούν στην Επιτροπή ανά διετία κάθε τροποποίηση των εν λόγω μέτρων, ανεξαρτήτως εάν τα μέτρα αυτά απαιτούν ή όχι παρέκκλιση από την παρούσα οδηγία.

Άρθρο 4

Διαδικασία χορήγησης αδειών

1. Οσάκις απαιτείται άδεια (π.χ. ειδική άδεια, συναίνεση, εκχώρηση, συγκατάθεση ή έγκριση) για την κατασκευή ή την εκμετάλλευση εγκαταστάσεων φυσικού αερίου, τα κράτη μέλη ή η αρμόδια αρχή την οποία ορίζουν χορηγούν άδειες κατασκευής ή/και εκμετάλλευσης τέτοιων εγκαταστάσεων, αγωγών και συναφών εξοπλισμών στο έδαφός τους, σύμφωνα με τις παραγράφους 2 έως 4. Τα κράτη μέλη ή η υπ' αυτών οριζομένη αρμόδια αρχή δύνανται επίσης να χορηγούν άδειες στην ίδια βάση για την προμήθεια φυσικού αερίου, μεταξύ άλλων και σε πελάτες χονδρικής.

2. Όταν εφαρμόζουν σύστημα χορήγησης αδειών, τα κράτη μέλη καθορίζουν κριτήρια αντικειμενικά και μη εισάγοντα διακρίσεις, τα οποία πρέπει να πληροί η επιχείρηση που ζητά άδεια κατασκευής ή/και εκμετάλλευσης εγκαταστάσεων φυσικού αερίου, ή άδεια προμήθειας φυσικού αερίου. Τα κριτήρια που δεν εισάγουν διακρίσεις και οι διαδικασίες για τη χορήγηση αδειών δημοσιοποιούνται.

3. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν την αντικειμενικότητα και την αμεροληψία των λόγων απόρριψης μιας αίτησης για χορήγηση άδειας, καθώς και τη γνωστοποίησή τους στον αιτούντα. Οι λόγοι απόρριψης διαβιβάζονται στην Επιτροπή προς ενημέρωσή της. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν διαδικασία που παρέχει στον αιτούντα τη δυνατότητα προσφυγής κατά της απόρριψης της αίτησης.

4. Για την ανάπτυξη νεοεφοδιαζόμενων περιοχών και για την εν γένει αποτελεσματική λειτουργία, με την επιφύλαξη του άρθρου 24, τα κράτη μέλη δύνανται να αρνούνται τη χορήγηση και άλλης άδειας για κατασκευή και εκμετάλλευση δικτύων αγωγών διανομής σε οποιαδήποτε συγκεκριμένη περιοχή εφόσον έχουν ήδη κατασκευασθεί ή προβλέπεται να κατασκευασθούν εκεί τέτοια δίκτυα αγωγών και εφόσον το υπάρχον ή προβλεπόμενο μεταφορικό δυναμικό δεν έχει κορεσθεί.

▼B

Άρθρο 5

Παρακολούθηση της ασφάλειας του εφοδιασμού

Τα κράτη μέλη μεριμνούν για την παρακολούθηση των θεμάτων της ασφάλειας του εφοδιασμού. Όταν τα κράτη μέλη θεωρούν ότι ενδείκνυται, μπορούν να αναθέτουν αυτό το καθήκον στις ρυθμιστικές αρχές που αναφέρονται στο άρθρο 25 παράγραφος 1. Η παρακολούθηση αυτή καλύπτει, ειδικότερα, το ισοζύγιο προσφοράς/ζήτησης στην εθνική αγορά, το επίπεδο της αναμενόμενης μελλοντικής ζήτησης και των διαθέσιμων προμηθειών, το προβλεπόμενο πρόσθετο δυναμικό που βρίσκεται υπό προγραμματισμό ή κατασκευή, και την ποιότητα και το επίπεδο συντήρησης των δικτύων, καθώς και μέτρα για την κάλυψη της ανώτατης ζήτησης και την αντιμετώπιση τυχόν ελλειμμάτων ενός η περισσότερων προμηθευτών. Οι αρμόδιες αρχές δημοσιεύουν, το αργότερο μέχρι την 31η Ιουλίου κάθε έτους, έκθεση στην οποία συνοψίζονται οι παρατηρήσεις από την παρακολούθηση των εν λόγω θεμάτων, καθώς επίσης και οποιαδήποτε μέτρα έχουν ληφθεί ή προβλέπεται να ληφθούν για την αντιμετώπισή τους, και διαβιβάζουν πάραυτα την εν λόγω έκθεση στην Επιτροπή.

Άρθρο 6

Τεχνικοί κανόνες

Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν την εκπόνηση και δημοσιοποίηση κριτηρίων τεχνικής ασφαλείας και τεχνικών κανόνων που ορίζουν τις ελάχιστες τεχνικές προδιαγραφές σχεδιασμού και λειτουργίας όσον αφορά τη σύνδεση με δίκτυο εγκαταστάσεων ΥΦΑ, εγκαταστάσεων αποθήκευσης, άλλων δικτύων μεταφοράς ή διανομής, και απευθείας γραμμών. Οι τεχνικοί αυτοί κανόνες εξασφαλίζουν τη διαλειτουργικότητα των δικτύων, είναι αντικειμενικοί και δεν εισάγουν διακρίσεις. Κοινοποιούνται στην Επιτροπή, σύμφωνα με το άρθρο 8 της οδηγίας 98/34/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Ιουνίου 1998, για την καθιέρωση μιας διαδικασίας πληροφόρησης στον τομέα των τεχνικών προτύπων και προδιαγραφών και των κανόνων σχετικά με τις υπηρεσίες της κοινωνίας των πληροφοριών ([1]).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

ΜΕΤΑΦΟΡΑ, ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ ΚΑΙ ΥΦΑ

Άρθρο 7

Διορισμός διαχειριστών δικτύων

Τα κράτη μέλη ορίζουν, ή απαιτούν από επιχειρήσεις φυσικού αερίου στις οποίες ανήκουν εγκαταστάσεις μεταφοράς, αποθήκευσης ή εγκαταστάσεις ΥΦΑ να ορίζουν, για χρονική περίοδο που προσδιορίζεται από τα κράτη μέλη βάσει κριτηρίων αποδοτικότητας και οικονομικής ισορροπίας, έναν ή περισσότερους διαχειριστές δικτύου. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να διασφαλίσουν ότι οι διαχειριστές δικτύων μεταφοράς, αποθήκευσης ή εγκαταστάσεων ΥΦΑ ενεργούν σύμφωνα με τα άρθρα 8 έως 10.

([1]) ΕΕ L 204 της 21.7.1998, σ. 37· οδηγία όπως τροποποιήθηκε από την οδηγία 98/48/ΕΚ (ΕΕ L 217 της 5.8.1998, σ. 18).

▼B

Άρθρο 8

Καθήκοντα των διαχειριστών δικτύων

1. Κάθε διαχειριστής δικτύου μεταφοράς, αποθήκευσης ή/και ΥΦΑ:

α) εκμεταλλεύεται, συντηρεί και αναπτύσσει, υπό οικονομικά αποδεκτές συνθήκες, ασφαλείς, αξιόπιστες και αποτελεσματικές εγκαταστάσεις μεταφοράς, αποθήκευσης ή/και εγκαταστάσεις ΥΦΑ, λαμβάνοντας τη δέουσα μέριμνα για το περιβάλλον·

β) δεν κάνει διακρίσεις μεταξύ των χρηστών του δικτύου ή των κατηγοριών χρηστών του δικτύου, ιδίως υπέρ των συνδεδεμένων με αυτόν επιχειρήσεων·

γ) παρέχει σε κάθε άλλον διαχειριστή δικτύου μεταφοράς, σε κάθε άλλον διαχειριστή δικτύου αποθήκευσης, σε κάθε άλλον διαχειριστή δικτύου ΥΦΑ ή/και σε κάθε άλλον διαχειριστή δικτύου διανομής, επαρκείς πληροφορίες προκειμένου να εξασφαλίζεται ότι η μεταφορά και η αποθήκευση φυσικού αερίου μπορούν να πραγματοποιούνται κατά τρόπο συμβατό με την ασφαλή και αποτελεσματική λειτουργία του διασυνδεδεμένου δικτύου·

δ) παρέχει στους χρήστες του δικτύου τις πληροφορίες που χρειάζονται για αποτελεσματική πρόσβαση στο δίκτυο.

2. Οι κανόνες οι οποίοι θεσπίζονται από τους διαχειριστές δικτύων μεταφοράς για την εξισορρόπηση του δικτύου μεταφοράς αερίου είναι αντικειμενικοί, διαφανείς και μη εισάγοντες διακρίσεις, συμπεριλαμβανομένων των κανόνων για τη χρέωση των χρηστών του δικτύου τους για την έλλειψη ενεργειακής ισορροπίας. Οι όροι και προϋποθέσεις, συμπεριλαμβανομένων των κανόνων και των τιμολογίων, για την παροχή των εν λόγω υπηρεσιών, εκ μέρους των διαχειριστών δικτύου μεταφοράς, καταρτίζονται σύμφωνα με μια μέθοδο συμβατή με τις ρυθμίσεις του άρθρου 25 παράγραφος 2, με τρόπο που δεν εισάγει διακρίσεις και αντικατοπτρίζει το κόστος, και δημοσιεύονται.

3. Τα κράτη μέλη μπορούν να απαιτούν από τους διαχειριστές δικτύου μεταφοράς να συμμορφώνονται προς τις στοιχειώδεις απαιτήσεις για τη συντήρηση και την ανάπτυξη του δικτύου μεταφοράς, συμπεριλαμβανομένου του δυναμικού διασύνδεσης.

4. Οι διαχειριστές δικτύων μεταφοράς προμηθεύονται την ενέργεια που χρησιμοποιούν για την εκτέλεση των καθηκόντων τους σύμφωνα με διαδικασίες διαφανείς, μη εισάγουσες διακρίσεις και βασιζόμενες στην αγορά.

Άρθρο 9

Διαχωρισμός των διαχειριστών δικτύων μεταφοράς

1. Σε περίπτωση που ο διαχειριστής του δικτύου μεταφοράς αποτελεί μέρος κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης, πρέπει να είναι ανεξάρτητος, τουλάχιστον από άποψη νομικής μορφής, οργάνωσης και λήψης αποφάσεων, από τις λοιπές δραστηριότητες που δεν συνδέονται με τη μεταφορά. Οι κανόνες αυτοί δεν συνεπάγονται υποχρέωση διαχωρισμού του ιδιοκτησιακού καθεστώτος των περιουσιακών στοιχείων του δικτύου μεταφοράς από την κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση.

2. Προκειμένου να διασφαλισθεί η ανεξαρτησία του διαχειριστή του δικτύου μεταφοράς που αναφέρεται στην παράγραφο 1, εφαρμόζονται τα ακόλουθα ελάχιστα κριτήρια:

α) τα πρόσωπα που είναι υπεύθυνα για τη διαχείριση του δικτύου μεταφοράς δεν δύνανται να συμμετέχουν σε διαρθρωτικές δομές της ολοκληρωμένης επιχείρησης φυσικού αερίου που φέρουν την ευθύνη, άμεσα ή έμμεσα, για την καθημερινή εκτέλεση των δραστηριοτήτων παραγωγής, διανομής και προμήθειας φυσικού αερίου·

▼B

β) πρέπει να λαμβάνονται κατάλληλα μέτρα προκειμένου να διασφαλισθεί ότι τα επαγγελματικά συμφέροντα των προσώπων που είναι υπεύθυνα για τη διαχείριση του δικτύου μεταφοράς λαμβάνονται υπόψη κατά τρόπο ώστε να διασφαλίζεται ότι είναι σε θέση να ενεργούν με ανεξαρτησία·

γ) ο διαχειριστής του δικτύου μεταφοράς διαθέτει αποτελεσματικές εξουσίες λήψης των σχετικών αποφάσεων, ανεξάρτητα από την ολοκληρωμένη επιχείρηση αερίου, όσον αφορά τους πόρους που είναι αναγκαίοι για τη λειτουργία, τη συντήρηση και την ανάπτυξη του δικτύου. Αυτό δεν θα πρέπει να εμποδίζει την ύπαρξη κατάλληλων συντονιστικών μηχανισμών που θα εξασφαλίζουν ότι προστατεύονται τα οικονομικά δικαιώματα και τα δικαιώματα εποπτείας της διαχείρισης, τα οποία έχει η μητρική εταιρία όσον αφορά την απόδοση των πόρων θυγατρικής της εταιρίας που ρυθμίζονται έμμεσα σύμφωνα με το άρθρο 25 παράγραφος 2. Ειδικότερα, τούτο επιτρέπει στη μητρική επιχείρηση να εγκρίνει το ετήσιο σχέδιο χρηματοδότησης, ή ισοδύναμο μέσο του διαχειριστή του δικτύου μεταφοράς και να θέτει συνολικά όρια για τα επίπεδα χρέωσης της θυγατρικής της. Δεν επιτρέπει στη μητρική επιχείρηση να δίνει εντολές σχετικά με την καθημερινή λειτουργία ή τις επιμέρους αποφάσεις σχετικά με την κατασκευή ή την αναβάθμιση των γραμμών μεταφοράς, οι οποίες δεν υπερβαίνουν τους όρους του εγκεκριμένου χρηματοδοτικού σχεδίου ή οποιουδήποτε ισοδύναμου μέσου·

δ) ο διαχειριστής του δικτύου μεταφοράς καταρτίζει πρόγραμμα συμμόρφωσης, το οποίο αναφέρει τα μέτρα που λαμβάνονται προκειμένου να αποκλείεται οποιαδήποτε μεροληπτική συμπεριφορά, και διασφαλίζει την δέουσα παρακολούθηση της τήρησης του προγράμματος. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει τις συγκεκριμένες υποχρεώσεις των εργαζομένων προκειμένου να επιτευχθεί ο εν λόγω στόχος. Το επιφορτισμένο με την παρακολούθηση του προγράμματος συμμόρφωσης στέλεχος ή όργανο υποβάλλει στη ρυθμιστική αρχή, η οποία αναφέρεται στο άρθρο 25 παράγραφος 1, ετήσια έκθεση στην οποία περιγράφονται τα μέτρα που έχουν ληφθεί, η οποία και δημοσιεύεται.

Άρθρο 10

Εχεμύθεια των διαχειριστών δικτύων μεταφοράς

1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 16 ή οποιασδήποτε άλλης νόμιμης υποχρέωσης κοινοποίησης πληροφοριών, κάθε διαχειριστής δικτύου μεταφοράς, αποθήκευσης ή/και ΥΦΑ διαφυλάσσει τον εμπιστευτικό χαρακτήρα των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών οι οποίες περιέρχονται εις γνώση του κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του και αποτρέπει την κοινοποίηση με μεροληπτικό τρόπο πληροφοριών που αφορούν τις δικές του δραστηριότητες και ενδέχεται να παρέχουν εμπορικά πλεονεκτήματα.

2. Κατά την αγορά ή την πώληση φυσικού αερίου από συνδεδεμένες επιχειρήσεις, οι διαχειριστές δικτύων μεταφοράς δεν καταχρώνται των εμπορικώς ευαίσθητων πληροφοριών που λαμβάνουν από τρίτους κατά την παροχή ή τη διαπραγμάτευση παροχής πρόσβασης στο δίκτυο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

ΔΙΑΝΟΜΗ ΚΑΙ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ

Άρθρο 11

Διορισμός διαχειριστών δικτύων διανομής

Τα κράτη μέλη ορίζουν, ή ζητούν από τις επιχειρήσεις που είναι ιδιοκτήτριες των δικτύων διανομής ή υπεύθυνες για αυτά να ορίζουν, για χρονική περίοδο καθοριζόμενη από τα κράτη μέλη, βάσει παραμέτρων αποτελεσματικότητας και οικονομικής ισορ-

▼B

ροπίας, έναν ή περισσότερους διαχειριστές του δικτύου διανομής. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι διαχειριστές δικτύων διανομής να ενεργούν σύμφωνα με τα άρθρα 12 έως 14.

Άρθρο 12

Καθήκοντα των διαχειριστών δικτύων διανομής

1. Κάθε διαχειριστής δικτύου διανομής εκμεταλλεύεται, συντηρεί και αναπτύσσει υπό οικονομικώς αποδεκτές συνθήκες ένα ασφαλές, αξιόπιστο και αποτελεσματικό δίκτυο, λαμβάνοντας τη δέουσα μέριμνα για το περιβάλλον.

2. Εν πάση περιπτώσει, ο διαχειριστής δικτύου διανομής αποφεύγει κάθε διάκριση μεταξύ χρηστών ή κατηγοριών χρηστών του δικτύου, και ιδίως διακρίσεις υπέρ των συνδεδεμένων με αυτόν επιχειρήσεων.

3. Κάθε διαχειριστής δικτύου διανομής παρέχει σε κάθε άλλον διαχειριστή δικτύου διανομής ή/και σε κάθε άλλο διαχειριστή δικτύου ΥΦΑ ή/και σε διαχειριστή δικτύου αποθήκευσης, επαρκείς πληροφορίες προκειμένου η μεταφορά και η αποθήκευση του φυσικού αερίου να διενεργείται κατά τρόπο συμβατό με την ασφαλή και αποτελεσματική λειτουργία του διασυνδεδεμένου δικτύου.

4. Ο διαχειριστής δικτύου διανομής παρέχει στους χρήστες του δικτύου τις πληροφορίες που χρειάζονται για την αποτελεσματική πρόσβαση στο δίκτυο.

5. Όταν οι διαχειριστές των δικτύων διανομής είναι υπεύθυνοι για την εξισορρόπηση του δικτύου αερίου, οι κανόνες που θεσπίζουν, για αυτόν τον σκοπό, είναι αντικειμενικοί, διαφανείς και δεν εισάγουν διακρίσεις. Οι όροι και προϋποθέσεις, συμπεριλαμβανομένων των κανόνων και των τιμολογίων, για την παροχή τέτοιων υπηρεσιών εκ μέρους των διαχειριστών των δικτύων, καθορίζονται βάσει μεθοδολογίας σύμφωνης με το άρθρο 25 παράγραφος 2, κατά τρόπο που δεν εισάγει διακρίσεις και αντικατοπτρίζει το κόστος, και δημοσιεύονται.

Άρθρο 13

Διαχωρισμός των διαχειριστών δικτύων διανομής

1. Σε περίπτωση που ο διαχειριστής δικτύου διανομής αποτελεί μέρος κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης, πρέπει να είναι ανεξάρτητος, τουλάχιστον από άποψη νομικής μορφής, οργάνωσης και λήψης αποφάσεων, από άλλες δραστηριότητες που δεν συνδέονται με τη διανομή. Οι κανόνες αυτοί δεν συνεπάγονται υποχρέωση διαχωρισμού του ιδιοκτησιακού καθεστώτος των περιουσιακών στοιχείων του δικτύου διανομής από την κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση.

2. Επιπλέον των απαιτήσεων της παραγράφου 1, σε περίπτωση που ο διαχειριστής δικτύου διανομής αποτελεί μέρος κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης, πρέπει να είναι ανεξάρτητος, σε επίπεδο οργάνωσης και λήψης αποφάσεων, από τις άλλες δραστηριότητες που δεν συνδέονται με τη διανομή. Προς τούτο, εφαρμόζονται τα ακόλουθα ελάχιστα κριτήρια:

α) τα πρόσωπα που είναι υπεύθυνα για τη διαχείριση του δικτύου διανομής δεν μπορούν να συμμετέχουν σε διαρθρωτικές δομές της ολοκληρωμένης επιχείρησης φυσικού αερίου που φέρουν την ευθύνη, άμεσα ή έμμεσα, για την καθημερινή εκτέλεση των δραστηριοτήτων παραγωγής, μεταφοράς και προμήθειας φυσικού αερίου·

β) πρέπει να λαμβάνονται κατάλληλα μέτρα προκειμένου να διασφαλισθεί ότι τα επαγγελματικά συμφέροντα των προσώπων που είναι υπεύθυνα για τη διαχείριση του δικτύου διανομής λαμβάνονται υπόψη κατά τρόπον ώστε να διασφαλίζεται ότι είναι σε θέση να ενεργούν με ανεξαρτησία·

▼B

γ) ο διαχειριστής του δικτύου διανομής διαθέτει ουσιαστικές εξουσίες λήψης αποφάσεων, ανεξάρτητα από την ολοκληρωμένη επιχείρηση αερίου, όσον αφορά τους πόρους που είναι αναγκαίοι για τη λειτουργία, συντήρηση και ανάπτυξη του δικτύου. Αυτό δεν θα πρέπει να αποτρέπει την ύπαρξη κατάλληλων συντονιστικών μηχανισμών που θα εξασφαλίζουν ότι προστατεύονται τα οικονομικά δικαιώματα και τα δικαιώματα εποπτείας της διαχείρισης, τα οποία έχει η μητρική εταιρία όσον αφορά την απόδοση των πόρων θυγατρικής της εταιρείας που ρυθμίζονται έμμεσα σύμφωνα με το άρθρο 25 παράγραφος 2. Ειδικότερα, τούτο επιτρέπει στη μητρική εταιρεία να εγκρίνει το ετήσιο σχέδιο χρηματοδότησης ή ισοδύναμο μέσο του διαχειριστή του δικτύου διανομής και να θέτει συνολικά όρια για τα επίπεδα χρέωσης της θυγατρικής της. Δεν επιτρέπει στη μητρική εταιρεία να δίνει εντολές σχετικά με την καθημερινή λειτουργία ή τις επιμέρους αποφάσεις για την κατασκευή ή την αναβάθμιση των γραμμών διανομής, οι οποίες δεν υπερβαίνουν τους όρους του εγκεκριμένου χρηματοδοτικού σχεδίου ή οποιουδήποτε ισοδύναμου μέσου·

δ) ο διαχειριστής του δικτύου διανομής καταρτίζει πρόγραμμα συμμόρφωσης, το οποίο αναφέρει τα μέτρα που λαμβάνονται προκειμένου να αποκλείεται οποιαδήποτε μεροληπτική συμπεριφορά και να διασφαλίζεται η δέουσα παρακολούθηση της τήρησης του προγράμματος. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει τις συγκεκριμένες υποχρεώσεις των εργαζομένων προκειμένου να επιτευχθεί ο εν λόγω στόχος. Το επιφορτισμένο με την παρακολούθηση του προγράμματος συμμόρφωσης στέλεχος ή όργανο υποβάλλει στη ρυθμιστική αρχή, η οποία αναφέρεται στο άρθρο 25 παράγραφος 1, ετήσια έκθεση στην οποία περιγράφονται τα μέτρα που έχουν ληφθεί, η οποία και δημοσιεύεται.

Τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίσουν ότι οι παράγραφοι 1 και 2 δεν εφαρμόζονται στις ολοκληρωμένες επιχειρήσεις φυσικού αερίου οι οποίες εξυπηρετούν λιγότερους από 100 000 συνδεδεμένους πελάτες.

Άρθρο 14

Εχεμύθεια των διαχειριστών δικτύων διανομής

1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 16 ή οποιασδήποτε άλλης νόμιμης υποχρέωσης κοινοποίησης πληροφοριών, ο διαχειριστής του δικτύου διανομής διαφυλάσσει τον εμπιστευτικό χαρακτήρα των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών οι οποίες περιέρχονται εις γνώση του κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του και αποτρέπει την κοινοποίηση με μεροληπτικό τρόπο πληροφοριών που αφορούν τις δικές του δραστηριότητες και ενδέχεται να παρέχουν εμπορικά πλεονεκτήματα.

2. Κατά την αγορά ή την πώληση φυσικού αερίου από συνδεδεμένες επιχειρήσεις, οι διαχειριστές δικτύων μεταφοράς δεν καταχρώνται των εμπορικώς ευαίσθητων πληροφοριών που λαμβάνουν από τρίτους κατά την παροχή ή τη διαπραγμάτευση παροχής πρόσβασης στο δίκτυο.

Άρθρο 15

Διαχειριστές συνδυασμένων δικτύων μεταφοράς και διανομής

Οι κανόνες του άρθρου 9 παράγραφος 1 και του άρθρου 13 παράγραφος 1 δεν εμποδίζουν τη λειτουργία διαχειριστή συνδυασμένου δικτύου μεταφοράς, ΥΦΑ, αποθήκευσης και διανομής, ο οποίος, από άποψη νομικής μορφής, οργάνωσης και λήψης αποφάσεων, είναι ανεξάρτητος από άλλες δραστηριότητες που δεν συνδέονται με τη διαχείριση του δικτύου μεταφοράς, ΥΦΑ, αποθήκευσης και διανομής και πληροί τις απαιτήσεις που αναφέρονται στα στοιχεία α) έως δ). Οι κανόνες αυτοί δεν συνεπάγονται υποχρέωση διαχωρισμού του ιδιοκτησιακού καθε-

▼B

στώτος των περιουσιακών στοιχείων του συνδυασμένου δικτύου από την κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση:

α) τα πρόσωπα τα οποία είναι υπεύθυνα για τη διαχείριση του συνδυασμένου δικτύου δεν δύνανται να συμμετέχουν σε διαρθρωτικές δομές της ολοκληρωμένης επιχείρησης φυσικού αερίου οι οποίες είναι υπεύθυνες, άμεσα ή έμμεσα, για την καθημερινή εκτέλεση των δραστηριοτήτων παραγωγής ή προμήθειας φυσικού αερίου·

β) πρέπει να λαμβάνονται τα κατάλληλα μέτρα προκειμένου να διασφαλισθεί ότι τα επαγγελματικά συμφέροντα των προσώπων που είναι υπεύθυνα για τη διαχείριση του συνδυασμένου δικτύου λαμβάνονται υπόψη κατά τρόπον ώστε να είναι σε θέση να ενεργούν με ανεξαρτησία·

γ) ο διαχειριστής του συνδυασμένου δικτύου διαθέτει ουσιαστικές εξουσίες λήψης αποφάσεων, ανεξάρτητα από την ολοκληρωμένη επιχείρηση φυσικού αερίου, όσον αφορά τους πόρους που είναι αναγκαίοι για τη λειτουργία, συντήρηση και ανάπτυξη του δικτύου. Αυτό δεν θα πρέπει να αποτρέπει την ύπαρξη κατάλληλων συντονιστικών μηχανισμών που θα εξασφαλίζουν ότι προστατεύονται τα οικονομικά δικαιώματα και τα δικαιώματα εποπτείας της διαχείρισης, τα οποία έχει η μητρική εταιρεία όσον αφορά την απόδοση των πόρων θυγατρικής της εταιρείας που ρυθμίζονται έμμεσα σύμφωνα με το άρθρο 25 παράγραφος 2. Ειδικότερα, τούτο επιτρέπει στη μητρική επιχείρηση να εγκρίνει το ετήσιο σχέδιο χρηματοδότησης ή ισοδύναμο μέσο του διαχειριστή του συνδυασμένου συστήματος και να θέτει συνολικά όρια για τα επίπεδα χρέωσης της θυγατρικής της. Δεν επιτρέπει στη μητρική επιχείρηση να δίνει εντολές σχετικά με την καθημερινή λειτουργία ή τις επιμέρους αποφάσεις σχετικά με την κατασκευή ή την αναβάθμιση των γραμμών μεταφοράς και διανομής, οι οποίες δεν υπερβαίνουν τους όρους του εγκεκριμένου χρηματοδοτικού σχεδίου ή οποιουδήποτε ισοδύναμου μέσου·

δ) ο διαχειριστής του συνδυασμένου δικτύου καταρτίζει πρόγραμμα συμμόρφωσης, το οποίο αναφέρει τα μέτρα που λαμβάνονται προκειμένου να αποκλείεται οποιαδήποτε μεροληπτική συμπεριφορά, και διασφαλίζει την δέουσα παρακολούθηση της τήρησης του προγράμματος. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει τις συγκεκριμένες υποχρεώσεις των εργαζομένων προκειμένου να επιτευχθεί ο εν λόγω στόχος. Το επιφορτισμένο με την παρακολούθηση του προγράμματος συμμόρφωσης στέλεχος ή όργανο υποβάλλει στη ρυθμιστική αρχή, η οποία αναφέρεται στο άρθρο 25 παράγραφος 1, ετήσια έκθεση στην οποία περιγράφονται τα μέτρα που έχουν ληφθεί, και η οποία δημοσιεύεται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V

ΔΙΑΧΩΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ ΤΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ

Άρθρο 16

Δικαίωμα πρόσβασης στους λογαριασμούς

1. Τα κράτη μέλη ή κάθε αρμόδια αρχή οριζόμενη από αυτά, συμπεριλαμβανομένων των ρυθμιστικών αρχών που αναφέρονται στο άρθρο 25 παράγραφος 1 και των αρχών επίλυσης των διαφορών που αναφέρονται στο άρθρο 20 παράγραφος 3 έχουν, στο βαθμό που είναι απαραίτητο για την άσκηση των καθηκόντων τους, δικαίωμα πρόσβασης στους λογαριασμούς των επιχειρήσεων φυσικού αερίου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 17.

2. Τα κράτη μέλη και κάθε διορισμένη αρμόδια αρχή, συμπεριλαμβανομένων των ρυθμιστικών αρχών του άρθρου 25 παράγραφος 1 και των αρχών επίλυσης των διαφορών, τηρούν το απόρρητο των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών. Τα κράτη

▼B

μέλη μπορούν να προβλέπουν την κοινοποίηση αυτών των πληροφοριών εφόσον τούτο είναι αναγκαίο για την άσκηση των καθηκόντων των αρμοδίων αρχών.

Άρθρο 17

Διαχωρισμός των λογαριασμών

1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να διασφαλίζεται ότι οι λογαριασμοί των επιχειρήσεων φυσικού αερίου τηρούνται σύμφωνα με τις παραγράφους 2 έως 5. Όταν οι επιχειρήσεις επωφελούνται από παρέκκλιση από την παρούσα διάταξη βάσει του άρθρου 28 παράγραφοι 2 και 4, υποχρεούνται τουλάχιστον να τηρούν τους εσωτερικούς τους λογαριασμούς σύμφωνα με το παρόν άρθρο.

2. Ανεξάρτητα από το ιδιοκτησιακό καθεστώς ή τη νομική μορφή τους, οι επιχειρήσεις φυσικού αερίου καταρτίζουν, υποβάλλουν σε έλεγχο και δημοσιεύουν τους ετήσιους λογαριασμούς τους σύμφωνα με τους κανόνες της εθνικής τους νομοθεσίας σχετικά με τους ετήσιους λογαριασμούς των εταιρειών περιορισμένης ευθύνης, οι οποίοι έχουν θεσπισθεί σύμφωνα με την τέταρτη οδηγία 78/660/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 25ης Ιουλίου 1978, βασιζόμενη στο άρθρο 44 παράγραφος 2 στοιχείο (ζ) (*) της συνθήκης, περί των ετησίων λογαριασμών εταιριών ορισμένων μορφών [1]. Οι επιχειρήσεις που δεν υποχρεούνται από τον νόμο να δημοσιεύουν τους ετήσιους λογαριασμούς τους, διατηρούν στα κεντρικά γραφεία τους αντίγραφα στη διάθεση του κοινού.

3. Οι επιχειρήσεις φυσικού αερίου τηρούν, στα εσωτερικά τους λογιστικά, χωριστούς λογαριασμούς για κάθε μία από τις δραστηριότητες μεταφοράς, διανομής, ΥΦΑ και αποθήκευσης, όπως ακριβώς θα ήταν υποχρεωμένες να πράξουν εάν οι εν λόγω δραστηριότητες ασκούνταν από χωριστές επιχειρήσεις, προκειμένου να αποφεύγονται οι διακρίσεις, οι αλληλοεπιδοτήσεις και οι στρεβλώσεις του ανταγωνισμού. Τηρούν επίσης λογαριασμούς, οι οποίοι μπορούν να είναι ενοποιημένοι, για άλλες δραστηριότητες σχετικές με το φυσικό αέριο που δεν έχουν σχέση με τη μεταφορά, τη διανομή, το ΥΦΑ και την αποθήκευση. Έως την 1η Ιουλίου 2007, οι επιχειρήσεις αυτές τηρούν χωριστούς λογαριασμούς για τις δραστηριότητες προμήθειας για επιλέξιμους πελάτες και για τις δραστηριότητες προμήθειας για μη επιλέξιμους πελάτες. Στους λογαριασμούς πρέπει να αποσαφηνίζονται τα έσοδα που προέρχονται από το ιδιοκτησιακό καθεστώς του δικτύου μεταφοράς/διανομής. Εφόσον ενδείκνυται, οι επιχειρήσεις αυτές τηρούν ενοποιημένους λογαριασμούς για άλλες δραστηριότητες, εκτός του τομέα του φυσικού αερίου. Οι εσωτερικοί λογαριασμοί περιλαμβάνουν ισολογισμό και αποτελέσματα χρήσεως για κάθε δραστηριότητα.

4. Ο έλεγχος που αναφέρεται στην παράγραφο 2 πρέπει, ιδίως, να αφορά την τήρηση της κατά την παράγραφο 3 υποχρέωσης για αποφυγή των διακρίσεων και διασταυρούμενων επιδοτήσεων.

5. Οι επιχειρήσεις προσδιορίζουν, στα εσωτερικά τους λογιστικά, τους κανόνες κατανομής του ενεργητικού και του παθητικού, των δαπανών και των εσόδων, καθώς και τους κανόνες απόσβεσης, με την επιφύλαξη των ισχυόντων σε εθνικό επίπεδο κανόνων περί λογιστικής τους οποίους εφαρμόζουν για την κατάρτιση των χωριστών λογαριασμών που αναφέρονται στην παράγραφο 3. Οι εσωτερικοί αυτοί κανόνες μπορούν να τροπο-

(*) Ο τίτλος της οδηγίας 78/660/ΕΟΚ προσαρμόσθηκε για να ληφθεί υπόψη η επαναρίθμηση των άρθρων της συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας σύμφωνα με το άρθρο 12 της συνθήκης του Άμστερνταμ· η αρχική παραπομπή ήταν στο άρθρο 54 παράγραφος 3 στοιχείο ζ).

([1]) ΕΕ L 222 της 14.8.1978, σ. 11· οδηγία όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την οδηγία 2001/65/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 283 της 27.10.2001, σ. 28).

▼B

ποιούνται μόνον σε εξαιρετικές περιπτώσεις. Οι τροποποιήσεις πρέπει να επισημαίνονται και να αιτιολογούνται δεόντως.

6. Οι ετήσιοι λογαριασμοί αναφέρουν, σε παράρτημα, τις σημαντικές πράξεις που έχουν πραγματοποιηθεί με συνδεδεμένες επιχειρήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VI

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΣΤΟ ΔΙΚΤΥΟ

Άρθρο 18

Πρόσβαση τρίτων

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν την εφαρμογή ενός συστήματος για την πρόσβαση τρίτων στα δίκτυα μεταφοράς και διανομής και στις εγκαταστάσεις ΥΦΑ με βάση δημοσιευμένα τιμολόγια, το οποίο ισχύει για όλους τους επιλέξιμους πελάτες, συμπεριλαμβανομένων των επιχειρήσεων προμήθειας, και εφαρμόζεται αντικειμενικά και χωρίς διακρίσεις μεταξύ των χρηστών του δικτύου. Τα κράτη μέλη φροντίζουν ώστε τα εν λόγω τιμολόγια, ή οι μέθοδοι που διέπουν τον υπολογισμό τους, να εγκρίνονται πριν τεθούν σε ισχύ από τη ρυθμιστική αρχή που αναφέρεται στο άρθρο 25, παράγραφος 1, τα δε τιμολόγια αυτά και οι μέθοδοι —στην περίπτωση που μόνο μέθοδοι εγκρίνονται— να δημοσιεύονται πριν από την έναρξη ισχύος τους.

2. Οι διαχειριστές δικτύων μεταφοράς, εάν απαιτείται για την άσκηση των καθηκόντων τους, συμπεριλαμβανομένων των καθηκόντων που σχετίζονται με την διασυνοριακή μεταφορά, έχουν πρόσβαση στο δίκτυο άλλων διαχειριστών δικτύων μεταφοράς.

3. Οι διατάξεις της παρούσας οδηγίας δεν εμποδίζουν τη σύναψη μακροπρόθεσμων συμβάσεων στον βαθμό που συμμορφούνται προς τους κοινοτικούς κανόνες περί ανταγωνισμού.

Άρθρο 19

Πρόσβαση στην αποθήκευση

1. Για την οργάνωση της πρόσβασης στις εγκαταστάσεις αποθήκευσης και στο περιεχόμενο των αγωγών όταν αυτό είναι τεχνικώς ή/και οικονομικώς αναγκαίο για την παροχή αποτελεσματικής πρόσβασης στο δίκτυο προμήθειας πελατών, καθώς και για την οργάνωση της πρόσβασης σε βοηθητικές υπηρεσίες, τα κράτη μέλη μπορούν να επιλέγουν μία ή και τις δύο διαδικασίες που αναφέρονται στις παραγράφους 3 και 4. Οι εν λόγω διαδικασίες εφαρμόζονται σύμφωνα με κριτήρια αντικειμενικά και διαφανή που δεν εισάγουν διακρίσεις.

2. Οι διατάξεις της παραγράφου 1 δεν ισχύουν για τις βοηθητικές υπηρεσίες και την προσωρινή αποθήκευση που σχετίζονται με εγκαταστάσεις ΥΦΑ και είναι αναγκαίες για τη διαδικασία εκ νέου αεριοποίησης και στη συνέχεια την τροφοδότηση του δικτύου μεταφοράς.

3. Στην περίπτωση πρόσβασης στο δίκτυο κατόπιν διαπραγματεύσεων, τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε οι επιχειρήσεις φυσικού αερίου και οι επιλέξιμοι πελάτες εντός και εκτός του εδάφους που καλύπτεται από το διασυνδεδεμένο δίκτυο, να είναι σε θέση να διαπραγματεύονται την πρόσβαση στην αποθήκευση και στην αποθήκευση των αγωγών (linepack), όταν αυτή είναι τεχνικά και/ή οικονομικά αναγκαία για την παροχή αποτελεσματικής πρόσβασης στο δίκτυο, καθώς και για την οργάνωση της πρόσβασης σε άλλες βοηθητικές υπηρεσίες. Τα μέρη υποχρεούνται να διαπραγματεύονται καλόπιστα την πρόσβαση στην αποθήκευση, στο περιεχόμενο των αγωγών και σε άλλες βοηθητικές υπηρεσίες.

Οι συμβάσεις για την πρόσβαση στην αποθήκευση, την αποθήκευση των αγωγών (linepack) και άλλες βοηθητικές υπηρεσίες αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης με τον εκάστοτε διαχει-

▼B

ριστή δικτύου αποθήκευσης ή τις εκάστοτε επιχειρήσεις φυσικού αερίου. Τα κράτη μέλη απαιτούν από τους διαχειριστές δικτύων αποθήκευσης και από τις επιχειρήσεις φυσικού αερίου να δημοσιεύουν τους κύριους εμπορικούς όρους για τη χρήση των εγκαταστάσεων αποθήκευσης, της αποθήκευσης των αγωγών (linepack) και άλλων βοηθητικών υπηρεσιών, εντός των έξι πρώτων μηνών μετά την έναρξη εφαρμογής της παρούσας οδηγίας και ακολούθως σε ετήσια βάση.

4. Στην περίπτωση πρόσβασης στο δίκτυο βάσει ρυθμιστικών διατάξεων, τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε να παρέχεται στις επιχειρήσεις φυσικού αερίου και στους επιλέξιμους πελάτες, τόσο εντός όσο και εκτός του εδάφους που καλύπτεται από το διασυνδεδεμένο σύστημα, δικαίωμα πρόσβασης στην αποθήκευση, στην αποθήκευση των αγωγών (linepack) και σε άλλες βοηθητικές υπηρεσίες, βάσει δημοσιευμένων τιμολογίων ή/και άλλων γενικών και ειδικών όρων για τη χρησιμοποίηση αυτών των εγκαταστάσεων αποθήκευσης και της αποθήκευσης των αγωγών (linepack), όταν είναι τεχνικά ή/και οικονομικά αναγκαίο για την παροχή αποτελεσματικής πρόσβασης στο δίκτυο, καθώς και για την οργάνωση της πρόσβασης σε άλλες βοηθητικές υπηρεσίες. Το εν λόγω δικαίωμα μπορεί να παρέχεται στους επιλέξιμους πελάτες με το να τους επιτρέπεται να συνάπτουν συμβάσεις προμήθειας με άλλες ανταγωνιζόμενες επιχειρήσεις φυσικού αερίου, πέραν της ιδιοκτήτριας ή/και διαχειρίστριας του δικτύου ή συνδεδεμένης επιχείρησης.

Άρθρο 20

Πρόσβαση σε ανάντη δίκτυα αγωγών

1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα απαραίτητα μέτρα ώστε οι επιχειρήσεις φυσικού αερίου και οι επιλέξιμοι πελάτες να μπορούν, όπου και αν είναι εγκατεστημένοι, να έχουν πρόσβαση σε ανάντη δίκτυα αγωγών, συμπεριλαμβανομένων των εγκαταστάσεων παροχής τεχνικών υπηρεσιών που συνεπάγεται η πρόσβαση αυτή, σύμφωνα με το παρόν άρθρο, εκτός από τα τμήματα των εν λόγω δικτύων και εγκαταστάσεων που χρησιμοποιούνται για τοπικές δραστηριότητες παραγωγής στον τόπο όπου παράγεται το αέριο. Τα μέτρα αυτά κοινοποιούνται στην Επιτροπή σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 33.

2. Η πρόσβαση που αναφέρεται στην παράγραφο 1 παρέχεται όπως ορίζουν τα κράτη μέλη σύμφωνα με την κειμένη νομοθεσία. Τα κράτη μέλη εφαρμόζουν τους στόχους της δίκαιης και ελεύθερης πρόσβασης, της δημιουργίας ανταγωνιστικής αγοράς στον τομέα του φυσικού αερίου και της αποφυγής καταχρήσεων δεσπόζουσας θέσης, λαμβάνοντας υπόψη την ασφάλεια και την τακτικότητα του ανεφοδιασμού, την υπαρκτή ή εφικτή παραγωγική ικανότητα και την προστασία του περιβάλλοντος. Λαμβάνονται υπόψη τα ακόλουθα:

α) η ανάγκη άρνησης της πρόσβασης σε περίπτωση ασυμβατότητας των τεχνικών προδιαγραφών, η οποία δεν μπορεί να αντιμετωπισθεί ευλόγως·

β) η ανάγκη αποφυγής δυσκολιών οι οποίες δεν μπορούν να αντιμετωπισθούν ευλόγως και θα ζημίωναν την αποτελεσματική, υφιστάμενη ή μελλοντική, παραγωγή υδρογονανθράκων, συμπεριλαμβανομένων των κοιτασμάτων οριακής οικονομικής βιωσιμότητας·

γ) η ανάγκη ικανοποίησης των ευλόγων και δεόντως αποδεδειγμένων αναγκών του ιδιοκτήτη ή του διαχειριστή του ανάντη δικτύου αγωγών για τη μεταφορά και επεξεργασία αερίου και των συμφερόντων όλων των άλλων χρηστών του ανάντη δικτύου ή των σχετικών εγκαταστάσεων επεξεργασίας ή διεκπεραίωσης που ενδέχεται να θίγονται και

δ) η ανάγκη εφαρμογής των νόμων και των διοικητικών διαδικασιών τους, σύμφωνα με το κοινοτικό δίκαιο, για τη χορήγηση άδειας παραγωγής ή ανάντη αναπτυξιακής δραστηριότητας.

▼B

3. Τα κράτη μέλη μεριμνούν για την ύπαρξη μηχανισμών επίλυσης διαφορών, συμπεριλαμβανομένης μιας αρχής ανεξάρτητης από τα μέρη η οποία έχει πρόσβαση σε όλες τις σχετικές πληροφορίες, ώστε να καθίσταται δυνατή η ταχεία επίλυση διαφορών όσον αφορά την πρόσβαση σε ανάντη δίκτυα αγωγών, λαμβάνοντας υπόψη τα κριτήρια της παραγράφου 2 και τον αριθμό των μερών που ενδέχεται να διαπραγματεύονται την πρόσβαση σε τέτοια δίκτυα.

4. Σε περίπτωση διασυνοριακών διαφορών, εφαρμόζονται οι μηχανισμοί επίλυσης διαφορών του κράτους μέλους που έχει δικαιοδοσία στο ανάντη δίκτυο αγωγών το οποίο αρνείται την πρόσβαση. Σε περίπτωση διασυνοριακών διαφορών όπου περισσότερα από ένα κράτη μέλη καλύπτουν το οικείο δίκτυο, τα εν λόγω κράτη μέλη συνεννοούνται με σκοπό τη συνεπή εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας οδηγίας.

Άρθρο 21

Άρνηση πρόσβασης

1. Οι επιχειρήσεις φυσικού αερίου μπορούν να αρνούνται την πρόσβαση στο δίκτυο είτε λόγω έλλειψης χωρητικότητας, είτε όταν η πρόσβαση στο δίκτυο θα τις εμπόδιζε να εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις παροχής υπηρεσιών κοινής ωφελείας που αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφος 2, οι οποίες τους έχουν ανατεθεί, είτε λόγω σοβαρών οικονομικών και χρηματοοικονομικών δυσχερειών στο πλαίσιο συμβάσεων υποχρεωτικής αγοράς ανεξαρτήτως παραλαβής, λαμβάνοντας υπόψη τα κριτήρια και τις διαδικασίες του άρθρου 27 και την εναλλακτική λύση που επιλέγει το κράτος μέλος σύμφωνα με την παράγραφο 1 του εν λόγω άρθρου. Η άρνηση αιτιολογείται δεόντως.

2. Τα κράτη μέλη μπορούν να λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να εξασφαλίζουν ότι η επιχείρηση φυσικού αερίου που αρνείται την πρόσβαση στο δίκτυο λόγω έλλειψης χωρητικότητας ή λόγω έλλειψης σύνδεσης προβαίνει στις αναγκαίες βελτιώσεις, όταν αυτό είναι οικονομικώς εφικτό ή όταν ένας δυνητικός πελάτης είναι διατεθειμένος να πληρώσει γι' αυτές. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα μέτρα αυτά σε περιπτώσεις κατά τις οποίες εφαρμόζουν το άρθρο 4 παράγραφος 4.

Άρθρο 22

Νέα υποδομή

1. Η κύρια νέα υποδομή φυσικού αερίου, δηλαδή οι διασυνδέσεις μεταξύ κρατών μελών, το ΥΦΑ και οι εγκαταστάσεις αποθήκευσης, μπορεί, κατόπιν αιτήματος, να απαλλάσσεται από τις διατάξεις των άρθρων 18, 19 και 20 και του άρθρου 25, παράγραφοι 2, 3 και 4, υπό τους ακόλουθους όρους:

α) η επένδυση πρέπει να ενισχύει, αφενός, τον ανταγωνισμό για την προμήθεια αερίου και, αφετέρου, την ασφάλεια του εφοδιασμού·

β) το ύψος του επενδυτικού κινδύνου είναι τέτοιο ώστε η επένδυση δεν θα πραγματοποιηθεί εάν δεν χορηγηθεί απαλλαγή·

γ) η υποδομή πρέπει να ανήκει σε φυσικό ή νομικό πρόσωπο διακριτό, τουλάχιστον από την άποψη της νομικής του προσωπικότητας, από τους διαχειριστές δικτύου στα δίκτυα των οποίων θα κατασκευασθεί η εν λόγω υποδομή·

δ) επιβάλλονται τέλη στους χρήστες της εν λόγω υποδομής·

ε) η χορήγηση απαλλαγής δεν αποβαίνει σε βάρος του ανταγωνισμού ή της αποτελεσματικής λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς φυσικού αερίου, ή της αποτελεσματικής λειτουργίας του διεπόμενου από ρυθμιστικές διατάξεις συστήματος με το οποίο συνδέεται η υποδομή.

2. Η παράγραφος 1 ισχύει επίσης και σε περίπτωση σημαντικής αύξησης του δυναμικού ήδη υπάρχουσας υποδομής ή σε

▼B

περίπτωση τροποποίησης ήδη υπάρχουσας υποδομής που έχουν ως αποτέλεσμα την ανάπτυξη νέων πηγών προμήθειας φυσικού αερίου.

3. α) Η προβλεπόμενη από το άρθρο 25 ρυθμιστική αρχή αποφασίζει, ανά περίπτωση, σχετικά με την απαλλαγή που αναφέρεται στις παραγράφους 1 και 2. Ωστόσο, τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν ότι οι ρυθμιστικές αρχές θα υποβάλλουν, για τη λήψη τυπικής απόφασης, στην αρμόδια αρχή του κράτους μέλους τη γνώμη τους σχετικά με το αίτημα απαλλαγής. Η γνώμη αυτή δημοσιεύεται μαζί με τη σχετική απόφαση.

β) i) Η απαλλαγή μπορεί να αφορά, εξ ολοκλήρου ή εν μέρει, τη νέα υποδομή, την υπάρχουσα υποδομή με σημαντική αύξηση του δυναμικού ή την τροποποίηση της υπάρχουσας υποδομής αντίστοιχα,

ii) για τη λήψη της απόφασης χορήγησης απαλλαγής, εξετάζεται, ανά περίπτωση, το κατά πόσον είναι ανάγκη να επιβληθούν όροι σχετικά με τη διάρκεια της απαλλαγής και την άνευ διακρίσεων πρόσβαση στη διασύνδεση,

iii) Κατά τη λήψη της απόφασης σχετικά με τους όρους του παρόντος εδαφίου, λαμβάνονται υπόψη κυρίως η διάρκεια των συμβάσεων, το πρόσθετο δυναμικό που πρόκειται να κατασκευασθεί ή η τροποποίηση του υπάρχοντος δυναμικού, ο χρονικός ορίζοντας του έργου και οι εθνικές περιστάσεις.

γ) Κατά τη χορήγηση απαλλαγής, η αρμόδια αρχή μπορεί να αποφασίζει σχετικά με τους κανόνες και τους μηχανισμούς για τη διαχείριση και την κατανομή του δυναμικού, εφόσον αυτό δεν εμποδίζει την εκτέλεση μακροπρόθεσμων συμβάσεων.

δ) Η απόφαση απαλλαγής, συμπεριλαμβανομένων των όρων που αναφέρονται στο στοιχείο β), αιτιολογείται δεόντως και δημοσιεύεται.

ε) Όσον αφορά τις διασυνδέσεις, οιαδήποτε απόφαση απαλλαγής λαμβάνεται κατόπιν διαβούλευσης με τα άλλα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη ή τις ρυθμιστικές αρχές τους.

4. Η απόφαση απαλλαγής κοινοποιείται, αμελλητί, από την αρμόδια αρχή στην Επιτροπή μαζί με όλες τις σχετικές με την εν λόγω απόφαση πληροφορίες. Οι πληροφορίες αυτές μπορούν να υποβάλλονται στην Επιτροπή συνολικά, ώστε να της επιτρέπουν να λάβει τεκμηριωμένη απόφαση.

Ειδικότερα, οι πληροφορίες περιλαμβάνουν:

α) τους λεπτομερείς λόγους βάσει των οποίων η ρυθμιστική αρχή ή το κράτος μέλος χορήγησε την απαλλαγή, συμπεριλαμβανομένων των οικονομικών πληροφοριών που αιτιολογούν την ανάγκη απαλλαγής·

β) την ανάλυση η οποία διεξήχθη για τις επιπτώσεις της απαλλαγής στον ανταγωνισμό και στην αποτελεσματική λειτουργία της εσωτερικής αγοράς φυσικού αερίου·

γ) τους λόγους για τη χρονική περίοδο και το μερίδιο του συνολικού δυναμικού της υποδομής φυσικού αερίου για το οποίο χορηγείται η απαλλαγή·

δ) σε περίπτωση που η απαλλαγή αφορά διασύνδεση, το αποτέλεσμα της διαβούλευσης με τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη ή τις ρυθμιστικές αρχές·

ε) τη συμβολή της υποδομής στη διαφοροποίηση της προμήθειας φυσικού αερίου.

Εντός δύο μηνών από την παραλαβή της κοινοποίησης, η Επιτροπή μπορεί να ζητήσει από τη ρυθμιστική αρχή ή από το οικείο κράτος μέλος ή να τροποποιήσει ή να αποσύρει την απόφαση χορήγησης απαλλαγής. Η δίμηνη περίοδος μπορεί να

▼B

παρατείνεται κατά έναν επιπλέον μήνα, όταν η Επιτροπή ζητά πρόσθετες πληροφορίες.

Εάν η ρυθμιστική αρχή ή το κράτος μέλος δεν συμμορφωθεί με το αίτημα εντός εβδομάδων, λαμβάνεται οριστική απόφαση σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 30 παράγραφος 2.

Η Επιτροπή διαφυλάσσει τον εμπιστευτικό χαρακτήρα των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών.

Άρθρο 23

Άνοιγμα της αγοράς και αμοιβαιότητα

1. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι επιλέξιμοι πελάτες να είναι:

α) έως την 1η Ιουλίου 2004, οι επιλέξιμοι πελάτες που ορίζονται στο άρθρο 18 της οδηγίας 98/30/ΕΚ. Τα κράτη μέλη δημοσιεύουν, έως τις 31 Ιανουαρίου κάθε έτους, τα κριτήρια για τον προσδιορισμό αυτών των επιλέξιμων πελατών·

β) από την 1η Ιουλίου 2004 το αργότερο, όλοι οι μη οικιακοί πελάτες·

γ) από την 1η Ιουλίου 2007, όλοι οι πελάτες.

2. Προκειμένου να μην διαταραχθεί η ισορροπία κατά το άνοιγμα των αγορών αερίου:

α) δεν απαγορεύονται οι συμβάσεις προμήθειας αερίου με επιλέξιμο πελάτη στο δίκτυο άλλου κράτους μέλους, εάν ο πελάτης αυτός θεωρείται επιλέξιμος και στα δύο εμπλεκόμενα δίκτυα·

β) όταν η διεξαγωγή των συναλλαγών που περιγράφονται στο στοιχείο (α) δεν γίνει δεκτή διότι ο πελάτης είναι επιλέξιμος σε ένα μόνο από τα δύο δίκτυα, η Επιτροπή μπορεί, κατόπιν αιτήματος ενός εκ των κρατών μελών από τα δύο δίκτυα, και αφού λάβει υπόψη την κατάσταση της αγοράς και το κοινό συμφέρον, να υποχρεώνει το αρνούμενο μέρος να εκτελέσει την αιτούμενη προμήθεια.

Άρθρο 24

Απευθείας γραμμές

1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε:

α) όλες οι εγκατεστημένες στο έδαφός τους επιχειρήσεις φυσικού αερίου να μπορούν να εφοδιάζουν με απευθείας γραμμές τους επιλέξιμους πελάτες τους·

β) κάθε επιλέξιμος πελάτης εντός του εδάφους τους να μπορεί να εφοδιάζεται με απευθείας γραμμή από επιχειρήσεις φυσικού αερίου.

2. Όταν η κατασκευή ή εκμετάλλευση απευθείας γραμμών απαιτεί άδεια (π.χ. ειδική άδεια, συναίνεση, εκχώρηση, συγκατάθεση ή έγκριση), τα κράτη μέλη ή οι υπ' αυτών οριζόμενες αρμόδιες αρχές καθορίζουν τα κριτήρια για τη χορήγηση αδειών κατασκευής ή εκμετάλλευσης απευθείας γραμμών στο έδαφός τους. Τα κριτήρια αυτά πρέπει να είναι αντικειμενικά, διαφανή και να μην εισάγουν διακρίσεις.

3. Τα κράτη μέλη μπορούν να θέτουν ως προϋπόθεση για τη χορήγηση άδειας κατασκευής απευθείας γραμμής είτε την άρνηση πρόσβασης στο δίκτυο βάσει του άρθρου 21 είτε την κίνηση διαδικασίας επίλυσης διαφορών δυνάμει του άρθρου 25.

Άρθρο 25

Ρυθμιστικές αρχές

1. Τα κράτη μέλη ορίζουν ένα ή περισσότερα αρμόδια όργανα ως ρυθμιστικές αρχές. Οι εν λόγω αρχές είναι εντελώς ανεξάρτητες από τα συμφέροντα του κλάδου του φυσικού αερίου.

▼B

Είναι υπεύθυνες, μέσω της εφαρμογής του παρόντος άρθρου, τουλάχιστον για τη διασφάλιση της αμεροληψίας, του ουσιαστικού ανταγωνισμού και της εύρυθμης λειτουργίας της αγοράς, παρακολουθώντας, ειδικότερα:

α) τους κανόνες διαχείρισης και κατανομής του δυναμικού διασύνδεσης, σε συνεννόηση με τη ρυθμιστική αρχή ή τις ρυθμιστικές αρχές των κρατών μελών με τα οποία υφίσταται διασύνδεση·

β) τους τυχόν μηχανισμούς για την αντιμετώπιση της συμφόρησης δυναμικού στο εθνικό δίκτυο φυσικού αερίου·

γ) το χρόνο που χρειάζονται οι διαχειριστές δικτύων μεταφοράς και διανομής για να πραγματοποιούν τις σχετικές διασυνδέσεις και επισκευές·

δ) τη δημοσίευση κατάλληλων πληροφοριών από τους διαχειριστές των δικτύων μεταφοράς και διανομής σχετικά με τις διασυνδέσεις, την εκμετάλλευση του δικτύου και την κατανομή του δυναμικού στους ενδιαφερόμενους, λαμβανομένης υπόψη της ανάγκης να αντιμετωπίζονται οι μη συγκεντρωτικές πληροφορίες ως εμπορικά απόρρητες·

ε) τον αποτελεσματικό διαχωρισμό των λογαριασμών, σύμφωνα με όσα αναφέρονται στο άρθρο 17, ούτως ώστε να διασφαλίζεται ότι δεν υπάρχουν αλληλοεπιδοτήσεις μεταξύ των δραστηριοτήτων μεταφοράς, διανομής, αποθήκευσης, ΥΦΑ και προμήθειας·

στ) τους όρους πρόσβασης στην αποθήκευση, την αποθήκευση αγωγών (linepack) και σε άλλες βοηθητικές υπηρεσίες κατά τα προβλεπόμενα από το άρθρο 19·

ζ) τον βαθμό στον οποίο οι διαχειριστές δικτύων μεταφοράς και διανομής εκπληρώνουν τα καθήκοντά τους σύμφωνα με τα άρθρα 8 και 12·

η) το επίπεδο διαφάνειας και ανταγωνισμού.

Οι αρχές που συγκροτούνται σύμφωνα με το παρόν άρθρο δημοσιεύουν ετήσια έκθεση σχετικά με το αποτέλεσμα των δραστηριοτήτων τους παρακολούθησης που αναφέρονται στα στοιχεία α) έως η).

2. Οι ρυθμιστικές αρχές είναι υπεύθυνες για τον καθορισμό ή την έγκριση, πριν από την έναρξη ισχύος τους, τουλάχιστον των μεθοδολογιών οι οποίες χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό ή τον καθορισμό των όρων και των προϋποθέσεων για:

▼C1

α) τη σύνδεση και την πρόσβαση στα εθνικά δίκτυα, συμπεριλαμβανομένων των τιμολογίων μεταφοράς και διανομής, καθώς και τους όρους, τις προϋποθέσεις και τα τιμολόγια για την πρόσβαση στις εγκαταστάσεις ΥΦΑ. Τα εν λόγω τιμολόγια ή μεθοδολογίες επιτρέπουν την πραγματοποίηση των αναγκαίων επενδύσεων στα δίκτυα και στις εγκαταστάσεις ΥΦΑ κατά τρόπον ώστε οι επενδύσεις αυτές να διασφαλίζουν τη βιωσιμότητα των δικτύων και των εγκαταστάσεων ΥΦΑ·

▼B

β) την παροχή των υπηρεσιών εξισορρόπησης.

3. Παρά την παράγραφο 2, τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν ότι οι ρυθμιστικές αρχές υποβάλλουν στον αρμόδιο φορέα του κράτους μέλους, για τη λήψη τυπικής απόφασης, τα τιμολόγια ή τουλάχιστον τις μεθοδολογίες που αναφέρονται σε αυτή την παράγραφο, καθώς και τις τροποποιήσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 4. Στην περίπτωση αυτή, ο ενδιαφερόμενος φορέας έχει τη δυνατότητα να εγκρίνει ή να απορρίπτει σχέδιο απόφασης που υποβάλλει η ρυθμιστική αρχή.

Τα εν λόγω τιμολόγια ή οι μεθοδολογίες ή οι τροποποιήσεις τους δημοσιεύονται μαζί με την απόφαση τυπικής έγκρισης.

▼B

Δημοσιεύεται επίσης κάθε επίσημη απόρριψη σχεδίου απόφασης, συμπεριλαμβανομένης της αιτιολόγησής της.

4. Οι ρυθμιστικές αρχές έχουν το δικαίωμα να απαιτούν από τους διαχειριστές δικτύων μεταφοράς, ΥΦΑ και διανομής να τροποποιούν, αν χρειάζεται, τους όρους και προϋποθέσεις, συμπεριλαμβανομένων των τιμολογίων και των μεθοδολογιών που αναφέρονται στις παραγράφους 1, 2 και 3, προκειμένου να εξασφαλίζεται ότι είναι αναλογικά και εφαρμόζονται αμερόληπτα.

5. Οποιοδήποτε μέρος έχει να υποβάλει καταγγελία κατά διαχειριστών δικτύου μεταφοράς, ΥΦΑ ή διανομής όσον αφορά τα ζητήματα που αναφέρονται στις παραγράφους 1, 2 και 4 και στο άρθρο 19, μπορεί να υποβάλλει την καταγγελία στη ρυθμιστική αρχή, η οποία, ενεργώντας ως αρχή επίλυσης των διαφορών, εκδίδει απόφαση εντός περιόδου δύο μηνών από τη στιγμή της παραλαβής της καταγγελίας. Η εν λόγω χρονική περίοδος μπορεί να παρατείνεται κατά δύο μήνες όταν οι ρυθμιστικές αρχές ζητούν πρόσθετες πληροφορίες. Η εν λόγω περίοδος μπορεί να παρατείνεται περαιτέρω, με τη συγκατάθεση του καταγγέλλοντος. Η εν λόγω απόφαση έχει δεσμευτική ισχύ, εκτός εάν και έως ότου ακυρωθεί κατόπιν προσφυγής.

▼C1

6. Οποιοδήποτε θιγόμενο μέρος το οποίο έχει δικαίωμα προσφυγής σχετικά με απόφαση για μεθοδολογίες δυνάμει των παραγράφων 2, 3 ή 4 ή σε περιπτώσεις που η ρυθμιστική αρχή έχει υποχρέωση διαβούλευσης σχετικά με τις προτεινόμενες μεθοδολογίες, μπορεί, το αργότερο εντός δύο μηνών από τη δημοσίευση της απόφασης ή της πρότασης απόφασης, ή και μικρότερου διαστήματος εφόσον αυτό προβλέπεται από τα κράτη μέλη, να υποβάλλει προσφυγή για επανεξέταση. Μία τέτοια προσφυγή δεν έχει ανασταλτική ισχύ.

▼B

7. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν μέτρα προκειμένου οι ρυθμιστικές αρχές να είναι σε θέση να ασκούν τα καθήκοντα που αναφέρονται στις παραγράφους 1 έως 5 με ταχύτητα και αποτελεσματικότητα.

8. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν κατάλληλους και αποτελεσματικούς μηχανισμούς ρύθμισης, ελέγχου και διαφάνειας ώστε να αποφεύγεται κάθε κατάχρηση δεσπόζουσας θέσης, ιδίως σε βάρος των καταναλωτών, καθώς και κάθε επιθετική συμπεριφορά. Οι εν λόγω μηχανισμοί λαμβάνουν υπόψη τις διατάξεις της συνθήκης, και ιδίως το άρθρο 82.

9. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι λαμβάνονται τα κατάλληλα μέτρα, συμπεριλαμβανομένων διοικητικών μέτρων ή μέτρων ποινικής δίωξης, σύμφωνα με τις οικείες νομοθετικές διατάξεις τους, κατά των υπεύθυνων φυσικών ή νομικών προσώπων, στις περιπτώσεις μη τήρησης των κανόνων περί εμπιστευτικότητας τους οποίους επιβάλλει η παρούσα οδηγία.

10. Σε περίπτωση διασυνοριακών διαφορών, η ρυθμιστική αρχή που αποφασίζει είναι η αρχή που έχει δικαιοδοσία έναντι του διαχειριστή δικτύου που αρνείται τη χρησιμοποίηση του δικτύου ή την πρόσβαση σε αυτό.

11. Οι προσφυγές που αναφέρονται στις παραγράφους 5 και 6 γίνονται με την επιφύλαξη της άσκησης των δικαιωμάτων προσφυγής δυνάμει του κοινοτικού και του εθνικού δικαίου.

12. Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές συμβάλλουν στην ανάπτυξη της εσωτερικής αγοράς και ίσων όρων ανταγωνισμού συνεργαζόμενες μεταξύ τους και με την Επιτροπή κατά τρόπο διαφανή.

▼B

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VII

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 26

Μέτρα διασφάλισης

1. Σε περίπτωση αιφνίδιας κρίσης στην ενεργειακή αγορά ή όταν απειλούνται η σωματική ακεραιότητα ή η ασφάλεια των προσώπων, των μηχανημάτων ή των εγκαταστάσεων, ή η αρτιότητα του δικτύου, ένα κράτος μέλος μπορεί να λαμβάνει προσωρινώς τα αναγκαία μέτρα διασφάλισης.

2. Τα μέτρα αυτά προκαλούν τις ελάχιστες δυνατές διαταραχές στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς και δεν υπερβαίνουν την έκταση που είναι απολύτως αναγκαία για την αντιμετώπιση των αιφνίδιων δυσχερειών που έχουν προκύψει.

3. Το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος κοινοποιεί αμελλητί τα μέτρα αυτά στα άλλα κράτη μέλη και την Επιτροπή, η οποία μπορεί να αποφασίζει ότι το εν λόγω κράτος μέλος πρέπει να τα τροποποιήσει ή να τα καταργήσει, εφόσον προκαλούν στρεβλώσεις του ανταγωνισμού και διαταράσσουν τις συναλλαγές κατά τρόπο ασυμβίβαστο με το κοινό συμφέρον.

Άρθρο 27

Παρεκκλίσεις σχετικές με δεσμεύσεις υποχρεωτικής αγοράς ανεξαρτήτως παραλαβής

1. Εάν μια επιχείρηση φυσικού αερίου αντιμετωπίζει ή αναμένει να αντιμετωπίσει σοβαρές οικονομικές και χρηματοοικονομικές δυσχέρειες λόγω των δεσμεύσεων που έχει αναλάβει βάσει μιας ή περισσότερων συμβάσεων περί υποχρεωτικής αγοράς ανεξαρτήτως παραλαβής φυσικού αερίου, μπορεί να υποβάλλεται στο οικείο κράτος μέλος ή στην οριζόμενη αρμόδια αρχή αίτηση για προσωρινή παρέκκλιση από το άρθρο 18. Κατ' επιλογή των κρατών μελών, οι αιτήσεις υποβάλλονται χωριστά για κάθε περίπτωση είτε πριν είτε μετά την άρνηση πρόσβασης στο δίκτυο. Τα κράτη μέλη μπορούν επίσης να παρέχουν στην επιχείρηση φυσικού αερίου τη δυνατότητα υποβολής αίτησης είτε πριν είτε μετά την απαγόρευση πρόσβασης στο δίκτυο. Όταν μια επιχείρηση φυσικού αερίου έχει αρνηθεί την πρόσβαση, η αίτηση υποβάλλεται το ταχύτερο. Οι αιτήσεις συνοδεύονται από όλες τις χρήσιμες πληροφορίες σχετικά με τη φύση και την έκταση του προβλήματος και τις προσπάθειες που καταβάλλονται από την επιχείρηση φυσικού αερίου για την επίλυση του προβλήματος.

Εάν δεν υπάρχουν εύλογες εναλλακτικές λύσεις και λαμβανομένων υπόψη των διατάξεων της παραγράφου 3, το κράτος μέλος ή η οριζόμενη αρμόδια αρχή μπορούν να αποφασίζουν να χορηγήσουν παρέκκλιση.

2. Το κράτος μέλος ή η οριζόμενη αρμόδια αρχή κοινοποιεί αμελλητί στην Επιτροπή την απόφαση χορήγησης παρέκκλισης και όλες τις συναφείς πληροφορίες αναφορικά με την παρέκκλιση. Οι πληροφορίες αυτές μπορούν να υποβάλλονται στην Επιτροπή συνολικά, ώστε να της επιτρέπουν να λάβει τεκμηριωμένη απόφαση. Εντός οκτώ εβδομάδων από την παραλαβή της κοινοποίησης αυτής, η Επιτροπή μπορεί να ζητήσει από το οικείο κράτος μέλος ή την οριζόμενη αρμόδια αρχή να τροποποιήσει ή να αποσύρει την απόφαση για τη χορήγηση παρέκκλισης.

Εάν το οικείο κράτος μέλος ή η οριζόμενη αρμόδια αρχή δεν συμμορφωθεί με το αίτημα αυτό εντός τεσσάρων εβδομάδων, λαμβάνεται επειγόντως οριστική απόφαση σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 30 παράγραφος 2.

Η Επιτροπή διαφυλάσσει τον εμπιστευτικό χαρακτήρα των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών.

▼B

3. Όταν λαμβάνουν απόφαση για τις παρεκκλίσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1, το κράτος μέλος, ή η οριζόμενη αρμόδια αρχή, και η Επιτροπή λαμβάνουν ειδικότερα υπόψη τα ακόλουθα κριτήρια:

α) την επιδιωκόμενη επίτευξη ανταγωνιστικής αγοράς αερίου·

β) την ανάγκη εκπλήρωσης υποχρεώσεων κοινής ωφελείας και εγγύησης της ασφάλειας του εφοδιασμού·

γ) τη θέση της επιχείρησης φυσικού αερίου στην αγορά αερίου και την πραγματική κατάσταση του ανταγωνισμού στην ίδια αγορά·

δ) τη σοβαρότητα των οικονομικών και χρηματοοικονομικών δυσχερειών που αντιμετωπίζουν οι επιχειρήσεις φυσικού αερίου και οι επιχειρήσεις μεταφοράς ή οι επιλέξιμοι πελάτες·

ε) τις ημερομηνίες υπογραφής και τους όρους της ή των συγκεκριμένων συμβάσεων, συμπεριλαμβανομένου του κατά πόσον προβλέπουν το ενδεχόμενο αλλαγής της αγοράς·

στ) τις προσπάθειες που καταβάλλονται για την επίλυση του προβλήματος·

ζ) το κατά πόσον, αποδεχόμενη τις εν λόγω δεσμεύσεις υποχρεωτικής αγοράς ανεξαρτήτως παραλαβής, η επιχείρηση θα μπορούσε ευλόγως να προβλέψει, λαμβανομένων υπόψη των διατάξεων της παρούσας οδηγίας, ότι ήταν πιθανόν να ανακύψουν σοβαρές δυσχέρειες·

η) το επίπεδο διασύνδεσης του δικτύου με άλλα δίκτυα, και το βαθμό διαλειτουργικότητάς τους και

θ) τις επιπτώσεις που θα έχει η χορήγηση παρέκκλισης επί της ορθής εφαρμογής της παρούσας οδηγίας όσον αφορά την εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς φυσικού αερίου.

Η απόφαση σχετικά με αίτηση παρέκκλισης που αφορά συμβάσεις υποχρεωτικής αγοράς ανεξαρτήτως παραλαβής συναφθείσες πριν από την έναρξη ισχύος της παρούσας οδηγίας, δεν πρέπει να καθιστά αδύνατη την εξεύρεση οικονομικώς βιώσιμων εναλλακτικών διεξόδων διάθεσης. Εν πάση περιπτώσει, δεν θεωρείται ότι υπάρχουν σοβαρές δυσχέρειες όταν οι πωλήσεις φυσικού αερίου δεν έχουν κατέλθει κάτω από το εγγυημένο επίπεδο ελάχιστης παραλαβής το οποίο προβλέπεται στις συμβάσεις υποχρεωτικής αγοράς ανεξαρτήτως παραλαβής ή εάν η συγκεκριμένη σύμβαση μπορεί να προσαρμοσθεί ή η επιχείρηση φυσικού αερίου μπορεί να βρει εναλλακτικές διεξόδους διάθεσης.

4. Οι επιχειρήσεις φυσικού αερίου στις οποίες δεν έχει χορηγηθεί η παρέκκλιση που αναφέρεται στην παράγραφο 1, δεν αρνούνται ή παύουν να αρνούνται την πρόσβαση στο δίκτυο λόγω δεσμεύσεων υποχρεωτικής αγοράς ανεξαρτήτως παραλαβής τις οποίες έχουν αναλάβει με σύμβαση αγοράς φυσικού αερίου. Τα κράτη μέλη μεριμνούν για την τήρηση των σχετικών διατάξεων του κεφαλαίου VI, και συγκεκριμένα των άρθρων 18 έως 25.

5. Οι τυχόν παρεκκλίσεις που χορηγούνται δυνάμει των ανωτέρω διατάξεων, αιτιολογούνται δεόντως. Η Επιτροπή δημοσιεύει την απόφαση στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

6. Εντός πέντε ετών από την έναρξη ισχύος της παρούσας οδηγίας, η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση ανασκόπησης σχετικά με την πείρα που αποκτήθηκε από την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, ώστε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο να μπορέσουν να εξετάσουν, σε εύθετο χρόνο, την ανάγκη προσαρμογών του παρόντος άρθρου.

▼B

Άρθρο 28

Αναδυόμενες και απομονωμένες αγορές

1. Τα κράτη μέλη τα οποία δεν είναι άμεσα συνδεδεμένα με το διασυνδεδεμένο δίκτυο κάποιου άλλου κράτους μέλους και έχουν μόνο έναν κύριο εξωτερικό προμηθευτή, μπορούν να παρεκκλίνουν από τα άρθρα 4, 9, 23 ή/και το άρθρο 24 της παρούσας οδηγίας. Η επιχείρηση προμήθειας που διαθέτει μερίδιο της αγοράς μεγαλύτερο του 75 % θεωρείται κύριος προμηθευτής. Η παρέκκλιση αυτή λήγει αυτομάτως από τη στιγμή που παύει να ισχύει τουλάχιστον μία από τις ανωτέρω προϋποθέσεις. Όλες αυτές οι παρεκκλίσεις κοινοποιούνται στην Επιτροπή.

2. Ένα κράτος μέλος το οποίο χαρακτηρίζεται ως αναδυόμενη αγορά και το οποίο λόγω της εφαρμογής της παρούσας οδηγίας θα αντιμετώπιζε ουσιαστικά προβλήματα, μπορεί να παρεκκλίνει από το άρθρο 4, το άρθρο 7, το άρθρο 8 παράγραφος 1 και 2, το άρθρο 9, το άρθρο 11, το άρθρο 12 παράγραφος 5, το άρθρο 13, το άρθρο 17, το άρθρο 18, το άρθρο 23 παράγραφος 1 ή/και το άρθρο 24 της παρούσας οδηγίας. Η παρέκκλιση αυτή λήγει αυτομάτως μόλις το κράτος μέλος παύσει να χαρακτηρίζεται ως αναδυόμενη αγορά. Όλες αυτές οι παρεκκλίσεις κοινοποιούνται στην Επιτροπή.

3. Κατά την ημερομηνία λήξης της αναφερόμενης στην παράγραφο 2 παρέκκλισης, ο ορισμός των επιλέξιμων πελατών συνεπάγεται άνοιγμα της αγοράς που ισούται με το 33 % τουλάχιστον της συνολικής ετήσιας κατανάλωσης αερίου στην εθνική αγορά αερίου. Δύο έτη μετά από την ημερομηνία αυτή, αρχίζει να ισχύει το άρθρο 23 παράγραφος 1 στοιχείο β) και τρία έτη μετά από την ημερομηνία αυτή, το άρθρο 23 παράγραφος 1 στοιχείο γ). Έως την έναρξη εφαρμογής του άρθρου 23 παράγραφος 1 στοιχείο β), το αναφερόμενο στην παράγραφο 2 κράτος μέλος δύναται να αποφασίσει τη μη εφαρμογή του άρθρου 18 όσον αφορά τις βοηθητικές υπηρεσίες και την προσωρινή αποθήκευση για τη διαδικασία εκ νέου αεριοποίησης και στη συνέχεια την τροφοδότηση του δικτύου μεταφοράς.

4. Σε περίπτωση που η εφαρμογή της παρούσας οδηγίας θα δημιουργούσε ουσιαστικά προβλήματα σε μια γεωγραφικά περιορισμένη περιοχή κράτους μέλους, ιδίως όσον αφορά την ανάπτυξη της υποδομής μεταφοράς και κύριας υποδομής διανομής, και για να ενθαρρυνθούν οι επενδύσεις, το κράτος μέλος μπορεί να υποβάλει στην Επιτροπή αίτηση προσωρινής παρέκκλισης από το άρθρο 4, το άρθρο 7, το άρθρο 8 παράγραφοι 1 και 2, το άρθρο 9, το άρθρο 11, το άρθρο 12 παράγραφος 5, το άρθρο 13, το άρθρο 17, το άρθρο 18, το άρθρο 23, παράγραφος 1 ή/και το άρθρο 24 για αναπτυξιακές ενέργειες εντός της περιοχής αυτής.

5. Η Επιτροπή μπορεί να χορηγεί την παρέκκλιση που αναφέρεται στην παράγραφο 4, λαμβάνοντας ιδίως υπόψη τα ακόλουθα κριτήρια:

— την ανάγκη επενδύσεων σε υποδομές, οι οποίες θα ήταν οικονομικά ασύμφορες σε συνθήκες ανταγωνιστικής αγοράς,

— το επίπεδο και τις προοπτικές απόσβεσης των απαιτούμενων επενδύσεων,

— το μέγεθος και την ωριμότητα του δικτύου αερίου στη συγκεκριμένη περιοχή,

— τις προοπτικές της συγκεκριμένης αγοράς αερίου,

— το γεωγραφικό μέγεθος και τα χαρακτηριστικά της συγκεκριμένης περιοχής ή περιφέρειας και τους κοινωνικούς, οικονομικούς και δημογραφικούς παράγοντες.

α) Για τις υποδομές φυσικού αερίου, πλην των υποδομών διανομής, μπορεί να χορηγείται παρέκκλιση μόνον εφόσον δεν υπάρχει υποδομή αερίου στη συγκεκριμένη περιοχή ή εάν αυτή έχει δημιουργηθεί εντός των τελευταίων δέκα ετών. Η προσωρινή παρέκκλιση δεν μπορεί να υπερβαίνει τα δέκα έτη μετά την έναρξη εφοδιασμού της περιοχής με αέριο.

▼B

β) Για τις υποδομές διανομής, μπορεί να χορηγείται παρέκκλιση για χρονική περίοδο που δεν μπορεί να υπερβαίνει τα είκοσι έτη μετά την έναρξη εφοδιασμού της περιοχής με αέριο μέσω του συγκεκριμένου δικτύου.

6. Το Λουξεμβούργο δύναται να παρεκκλίνει από το άρθρο 8 παράγραφος 3 και το άρθρο 9 για περίοδο πέντε ετών από την 1η Ιουλίου 2004. Η εν λόγω παρέκκλιση αναθεωρείται πριν από το πέρας της πενταετούς περιόδου και οιαδήποτε απόφαση ανανέωσης της παρέκκλισης για πέντε επιπλέον έτη λαμβάνεται σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 30 παράγραφος 2. Όλες αυτές οι παρεκκλίσεις κοινοποιούνται στην Επιτροπή.

7. Η Επιτροπή ενημερώνει τα κράτη μέλη για τις υποβαλλόμενες, σύμφωνα με την παράγραφο 4, αιτήσεις, προτού λάβει απόφαση σύμφωνα με την παράγραφο 5, λαμβάνοντας υπόψη τις επιταγές της εμπιστευτικότητας. Η απόφαση αυτή καθώς και οι παρεκκλίσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 δημοσιεύονται στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

8. Η Ελλάδα δύναται να παρεκκλίνει από τα άρθρα 4, 11, 12, 13, 18, 23 ή/και 24 της παρούσας οδηγίας για τις γεωγραφικές περιοχές και τις χρονικές περιόδους που καθορίζονται στις άδειες που έχει εκδώσει πριν από τις 15 Μαρτίου 2002 και σύμφωνα με την οδηγία 98/30/ΕΚ, για την ανάπτυξη και την αποκλειστική εκμετάλλευση των δικτύων διανομής σε ορισμένες γεωγραφικές περιοχές.

Άρθρο 29

Διαδικασία επανεξέτασης

Εάν, στην αναφερόμενη στο άρθρο 31 παράγραφος 3, έκθεση, η Επιτροπή συμπεραίνει ότι, δεδομένης της ουσιαστικής πρακτικής εφαρμογής της πρόσβασης στο δίκτυο σε κάποιο κράτος μέλος —που συνεπάγεται πλήρως αποτελεσματική, χωρίς διακρίσεις και εμπόδια πρόσβαση στο δίκτυο—, ορισμένες υποχρεώσεις που επιβάλλει η παρούσα οδηγία σε επιχειρήσεις (μεταξύ άλλων, τις υποχρεώσεις νομικού διαχωρισμού των διαχειριστών δικτύων διανομής) δεν είναι αναλογικές προς τον επιδιωκόμενο στόχο, το εν λόγω κράτος μέλος μπορεί να υποβάλλει αίτημα στην Επιτροπή για να εξαιρεθεί από τη συγκεκριμένη απαίτηση.

Το κράτος μέλος κοινοποιεί αμελλητί στην Επιτροπή το αίτημα, μαζί με όλα τα σχετικά απαραίτητα στοιχεία που αποδεικνύουν ότι θα εξακολουθήσει να ισχύει το συμπέρασμα στο οποίο κατέληξε η έκθεση ότι, δηλαδή, εξασφαλίζεται η ουσιαστική πρόσβαση στο δίκτυο.

Η Επιτροπή, εντός τριών μηνών από την παραλαβή της κοινοποίησης, υιοθετεί γνώμη σχετικά με το αίτημα του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους και, οσάκις ενδείκνυται, υποβάλει προτάσεις στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο για την τροποποίηση των σχετικών διατάξεων της παρούσας οδηγίας. Η Επιτροπή μπορεί να προτείνει, στις προτάσεις τροποποίησης της παρούσας οδηγίας, την εξαίρεση του ενδιαφερομένου κράτους μέλους από συγκεκριμένες απαιτήσεις, εφόσον το εν λόγω κράτος μέλος εφαρμόζει εξίσου αποτελεσματικά μέτρα, οσάκις ενδείκνυται.

Άρθρο 30

Επιτροπή

1. Η Επιτροπή επικουρείται από επιτροπή.

2. Οσάκις γίνεται αναφορά στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζονται τα άρθρα 3 και 7 της απόφασης 1999/468/ΕΚ, τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 8 αυτής.

3. Η επιτροπή θεσπίζει τον εσωτερικό της κανονισμό.

▼B

Άρθρο 31

Εκθέσεις

1. Η Επιτροπή παρακολουθεί και επανεξετάζει την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας και υποβάλλει γενική έκθεση προόδου στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, πριν από το τέλος του πρώτου έτους από την έναρξη ισχύος της, και στη συνέχεια σε ετήσια βάση. Η έκθεση αυτή πρέπει τουλάχιστον να καλύπτει:

α) την πείρα που αποκτήθηκε και την πρόοδο που σημειώθηκε όσον αφορά τη δημιουργία μιας ολοκληρωμένης και απολύτως λειτουργικής εσωτερικής αγοράς φυσικού αερίου και τα εμπόδια που εξακολουθούν να υπάρχουν από την άποψη αυτή, συμπεριλαμβανομένης της κατοχής δεσπόζουσας θέσης, της συγκέντρωσης, της επιθετικής ή αντιανταγωνιστικής συμπεριφοράς·

β) τις παρεκκλίσεις που χορηγούνται δυνάμει της παρούσας οδηγίας, συμπεριλαμβανομένης της εφαρμογής της παρέκκλισης που προβλέπεται από το άρθρο 13 παράγραφος 2, ενόψει πιθανής επανεξέτασης του ορίου·

γ) τον βαθμό στον οποίο οι απαιτήσεις διαχωρισμού και τιμολόγησης που περιλαμβάνονται στην παρούσα οδηγία έχουν επιτύχει τη διασφάλιση ισότιμης και αμερόληπτης πρόσβασης στο δίκτυο αερίου της Κοινότητας και ισοδύναμων επιπέδων ανταγωνισμού, καθώς και τις οικονομικές, περιβαλλοντικές και κοινωνικές συνέπειες που έχει το άνοιγμα της αγοράς αερίου για τους πελάτες·

δ) την εξέταση ζητημάτων που σχετίζονται με τα επίπεδα χωρητικότητας του δικτύου και την ασφάλεια του εφοδιασμού της Κοινότητας με φυσικό αέριο, και ιδίως την υφιστάμενη και προβλεπόμενη ισορροπία μεταξύ ζήτησης και προσφοράς, λαμβανομένων υπόψη των φυσικών δυνατοτήτων ανταλλαγών μεταξύ των εκάστοτε περιοχών, καθώς και την ανάπτυξη αποθηκευτικών δυνατοτήτων (συμπεριλαμβανομένου του ζητήματος της αναλογικότητας στη ρύθμιση των αγορών του τομέα αυτού)·

ε) με ιδιαίτερη προσοχή, τα μέτρα που λαμβάνονται στα κράτη μέλη για την κάλυψη της ανώτατης ζήτησης και την αντιμετώπιση τυχόν ελλειμμάτων ενός ή περισσότερων προμηθευτών·

στ) τη γενική αποτίμηση της προόδου που έχει επιτευχθεί σε ό,τι αφορά τις διμερείς σχέσεις με τρίτες χώρες οι οποίες παράγουν και εξάγουν ή μεταφέρουν φυσικό αέριο, συμπεριλαμβανομένης της προόδου στα θέματα της ολοκλήρωσης της αγοράς, των συναλλαγών και της πρόσβασης στα δίκτυα των εν λόγω τρίτων χωρών·

ζ) την ανάγκη για πιθανές απαιτήσεις εναρμόνισης οι οποίες δεν συνδέονται με τις διατάξεις της παρούσας οδηγίας.

Οσάκις ενδείκνυται, η εν λόγω έκθεση μπορεί να περιλαμβάνει συστάσεις και μέτρα για την αντιστάθμιση των αρνητικών συνεπειών από την κατοχή δεσπόζουσας θέσης και τις συγκεντρώσεις στην αγορά.

2. Ανά διετία, η έκθεση που αναφέρεται στην παράγραφο 1 περιλαμβάνει επίσης ανάλυση των διαφόρων μέτρων που λαμβάνουν τα κράτη μέλη προς εκπλήρωση των υποχρεώσεων παροχής υπηρεσιών κοινής ωφελείας μαζί με εξέταση της αποτελεσματικότητας των προαναφερόμενων μέτρων, και, ιδίως, των επιπτώσεών τους στον ανταγωνισμό στον τομέα της αγοράς αερίου. Οσάκις ενδείκνυται, η έκθεση μπορεί να περιλαμβάνει συστάσεις σχετικά με τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν σε εθνικό επίπεδο για την επίτευξη υψηλών προδιαγραφών παροχής υπηρεσίας κοινής ωφέλειας, ή τα μέτρα για την αποφυγή μονοπωλιακού ελέγχου της αγοράς.

▼B

3. Το αργότερο μέχρι την 1η Ιανουαρίου 2006, η Επιτροπή διαβιβάζει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο λεπτομερή έκθεση για την πρόοδο που έχει σημειωθεί όσον αφορά τη δημιουργία της εσωτερικής αγοράς φυσικού αερίου. Στην έκθεση εξετάζονται, συγκεκριμένα:

— η άνευ διακρίσεων δυνατότητα πρόσβασης στο δίκτυο,

— η ύπαρξη αποτελεσματικών ρυθμίσεων,

— η ανάπτυξη υποδομών διασύνδεσης, οι όροι διαμετακόμισης και η κατάσταση της ασφάλειας του εφοδιασμού στην Κοινότητα,

— ο βαθμός στον οποίο τα πλήρη οφέλη του ανοίγματος της αγοράς αναλογούν στις μικρές επιχειρήσεις και τα νοικοκυριά, κυρίως όσον αφορά τις προδιαγραφές παροχής δημόσιας υπηρεσίας,

— ο βαθμός στον οποίο οι αγορές είναι στην πράξη ανοιχτές στον ουσιαστικό ανταγωνισμό, συμπεριλαμβανομένων των πτυχών της κατοχής δεσπόζουσας θέσης και των συγκεντρώσεων στην αγορά και της επιθετικής ή αντι-ανταγωνιστικής συμπεριφοράς,

— ο βαθμός στον οποίο οι καταναλωτές αλλάζουν πράγματι προμηθευτές και επαναδιαπραγματεύονται τιμολόγια,

— η εξέλιξη των τιμών, συμπεριλαμβανομένων των τιμών προμήθειας, σε σχέση με το βαθμό ανοίγματος των αγορών,

— κατά πόσον υπάρχει ουσιαστική και χωρίς διακρίσεις πρόσβαση τρίτων στην αποθήκευση αερίου, όταν είναι αναγκαία από τεχνική και/ή οικονομική άποψη για την παροχή αποτελεσματικής πρόσβασης στο δίκτυο,

— η αποκτηθείσα εμπειρία κατά την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας, όσον αφορά την ουσιαστική ανεξαρτησία των διαχειριστών δικτύων σε κάθετα ολοκληρωμένες επιχειρήσεις και εάν, πέραν της ανεξαρτησίας όσον αφορά τη λειτουργία και του διαχωρισμού των λογαριασμών, έχουν αναπτυχθεί και άλλα μέτρα με αποτελέσματα ισοδύναμα με το νομικό διαχωρισμό.

Οσάκις ενδείκνυται, η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο προτάσεις, με στόχο κυρίως την εξασφάλιση υψηλών προδιαγραφών παροχής δημόσιας υπηρεσίας.

Οσάκις ενδείκνυται, η Επιτροπή υποβάλλει προτάσεις στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ιδίως για την εξασφάλιση της πλήρους και ουσιαστικής ανεξαρτησίας των διαχειριστών δικτύων διανομής πριν από την 1η Ιουλίου 2007. Οσάκις απαιτείται, αυτές οι προτάσεις μπορούν επίσης να αφορούν, στο πλαίσιο του δικαίου του ανταγωνισμού, μέτρα για την αντιμετώπιση φαινομένων κατοχής δεσπόζουσας θέσης και συγκεντρώσεων στην αγορά και επιθετικής ή αντι-ανταγωνιστικής συμπεριφοράς

Άρθρο 32

Κατάργηση

1. Η οδηγία 91/296/ΕΟΚ καταργείται από την 1η Ιουλίου 2004, χωρίς να θίγονται οι συμβάσεις που έχουν συναφθεί δυνάμει του άρθρου 31 παράγραφος 1 της οδηγίας 91/296/ΕΟΚ, οι οποίες εξακολουθούν να ισχύουν και να εφαρμόζονται σύμφωνα με τους όρους της εν λόγω οδηγίας.

2. Η οδηγία 98/30/ΕΚ καταργείται από την 1η Ιουλίου 2004, με την επιφύλαξη των υποχρεώσεων των κρατών μελών σχετικά με τις προθεσμίες για τη μεταφορά στο εθνικό δίκαιο και την εφαρμογή της εν λόγω οδηγίας. Οι παραπομπές στην καταργηθείσα οδηγία νοούνται ως παραπομπές στην παρούσα οδηγία και θα πρέπει να διαβάζονται βάσει του πίνακα αντιστοιχιών του παραρτήματος Β.

▼B

Άρθρο 33

Εφαρμογή

1. Τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν με την παρούσα οδηγία το αργότερο έως την 1η Ιουλίου 2004. Ενημερώνουν αμέσως την Επιτροπή σχετικά.

2. Τα κράτη μέλη δύνανται να αναβάλουν την εφαρμογή του άρθρου 13 παράγραφος 1 έως την 1η Ιουλίου 2007. Αυτό ισχύει με την επιφύλαξη των απαιτήσεων του άρθρου 13 παράγραφος 2.

3. Οι διατάξεις αυτές, όταν θεσπίζονται από τα κράτη μέλη, αναφέρονται στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από την αναφορά αυτή κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Ο τρόπος της αναφοράς καθορίζεται από τα κράτη μέλη.

Άρθρο 34

Έναρξη ισχύος

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Άρθρο 35

Αποδέκτες

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

▼B

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α

Μέτρα για την προστασία των καταναλωτών

Με την επιφύλαξη των κοινοτικών κανόνων σχετικά με την προστασία των καταναλωτών, ιδίως της οδηγίας 97/7/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου [1] και της οδηγίας 93/13/ΕΚ του Συμβουλίου [2], τα μέτρα που αναφέρονται στο άρθρο 3 έχουν ως στόχο να εξασφαλίζουν ότι οι πελάτες:

α) έχουν το δικαίωμα να συνάπτουν σύμβαση με τον φορέα παροχής υπηρεσιών αερίου, στην οποία καθορίζονται:

— η ταυτότητα και η διεύθυνση του προμηθευτή,

— οι παρεχόμενες υπηρεσίες, τα προσφερόμενα επίπεδα ποιότητας υπηρεσιών, καθώς και η χρονική στιγμή έναρξης της σύνδεσης,

— εάν υπάρχουν, τα είδη των προσφερομένων υπηρεσιών συντήρησης,

— οι τρόποι με τους οποίους είναι δυνατόν να λαμβάνονται οι εκάστοτε τελευταίες πληροφορίες σχετικά με όλα τα εφαρμοζόμενα τιμολόγια και τέλη συντήρησης,

— η διάρκεια της σύμβασης, οι όροι ανανέωσης και λήξης της παροχής υπηρεσιών και της σύμβασης, η ύπαρξη τυχόν δικαιώματος λύσης της σύμβασης,

— οποιεσδήποτε διευθετήσεις για αποζημίωση και επιστροφή καταβληθέντων ποσών, οι οποίες εφαρμόζονται όταν δεν πληρούνται τα συμβατικά επίπεδα ποιότητας των υπηρεσιών, και

— η μέθοδος για την κίνηση των διαδικασιών επίλυσης διαφορών σύμφωνα με το στοιχείο στ).

Οι όροι πρέπει να είναι δίκαιοι και σαφώς γνωστοί εκ των προτέρων. Οπωσδήποτε, οι πληροφορίες αυτές πρέπει να παρέχονται πριν από τη σύναψη ή επιβεβαίωση της σύμβασης. Όταν οι συμβάσεις συνάπτονται με την παρεμβολή κάποιου μεσάζοντα, οι προαναφερόμενες πληροφορίες πρέπει επίσης να παρέχονται πριν από τη σύναψη της σύμβασης·

β) ειδοποιούνται δεόντως σχετικά με οποιαδήποτε πρόθεση τροποποίησης των συμβατικών όρων και ενημερώνονται σχετικά με το δικαίωμα λύσης της σύμβασης όταν τους απευθύνεται η σχετική ειδοποίηση. Οι φορείς παροχής υπηρεσιών ειδοποιούν τους συνδρομητές τους απευθείας για οποιαδήποτε αύξηση τελών, την κατάλληλη χρονική στιγμή και το αργότερο μία κανονική χρονική περίοδο χρέωσης μετά τη χρονική στιγμή κατά την οποία η αύξηση τίθεται σε ισχύ. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι πελάτες παραμένουν ελεύθεροι να λύσουν τις αντίστοιχες συμβάσεις, εάν δεν αποδέχονται τους νέους όρους οι οποίοι τους έχουν κοινοποιηθεί από το φορέα παροχής υπηρεσιών αερίου·

γ) λαμβάνουν διαφανείς πληροφορίες σχετικά με τις ισχύουσες τιμές και τιμολόγια, καθώς και τους συνήθεις όρους και προϋποθέσεις όσον αφορά την πρόσβαση και τη χρήση των υπηρεσιών αερίου·

δ) έχουν ευρεία ελευθερία επιλογής των μεθόδων πληρωμής. Οιαδήποτε διαφορά στους όρους και στις προϋποθέσεις θα αντανακλά τις δαπάνες που φέρει ο προμηθευτής των διαφόρων συστημάτων πληρωμών. Οι γενικοί όροι και προϋποθέσεις πρέπει να είναι δίκαιοι και διαφανείς. Πρέπει να διατυπώνονται σε σαφή και κατανοητή γλώσσα. Οι πελάτες πρέπει να προστατεύονται από τις αθέμιτες και παραπλανητικές μεθόδους πώλησης·

ε) δεν επιβαρύνονται για αλλαγή προμηθευτή·

στ) έχουν στη διάθεσή τους διαφανείς, απλές και ανέξοδες διαδικασίες εξέτασης των αντίστοιχων καταγγελιών τους. Οι διαδικασίες αυτές παρέχουν τη δυνατότητα δίκαιης και ταχείας επίλυσης των διαφορών, προβλέποντας, όπου αυτό επιβάλλεται, σύστημα επιστροφής ή/και αποζημίωσης. Όταν αυτό είναι δυνατόν, οι διαδικασίες αυτές πρέπει να τηρούν τις βασικές αρχές που καθορίζονται στη σύσταση 98/257/ΕΚ της Επιτροπής [3]·

ζ) όταν συνδέονται με το δίκτυο αερίου, ενημερώνονται σχετικά με τα δικαιώματά τους να προμηθεύονται, δυνάμει της ισχύουσας εθνικής νομοθεσίας, φυσικό αέριο καθορισμένης ποιότητας σε λογικές τιμές.

---

[1] ΕΕ L 144 της 4.6.1997, σ. 19.
[2] ΕΕ L 95 της 21.4.1993, σ. 29.
[3] ΕΕ L 115 της 17.4.1998, σ. 31.

▼B

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β

Πίνακας αντιστοιχιών

Οδηγία 98/30/ΕΚ	Παρούσα οδηγία	
Άρθρο 1	Άρθρο 1	Πεδίο εφαρμογής
Άρθρο 2	Άρθρο 2	Ορισμοί
Άρθρο 3	Άρθρο 3	Υποχρεώσεις παροχής υπηρεσιών κοινής ωφέλειας και προστασία των πελατών
Άρθρο 4	Άρθρο 4	Διαδικασία χορήγησης αδειών
—	Άρθρο 5	Παρακολούθηση της ασφάλειας του εφοδιασμού
Άρθρο 5	Άρθρο 6	Τεχνικοί κανόνες
Άρθρο 6	Άρθρο 7	Διορισμός διαχειριστών δικτύων
Άρθρο 7	Άρθρο 8	Καθήκοντα των διαχειριστών δικτύων
—	Άρθρο 9	Διαχωρισμός των διαχειριστών δικτύων μεταφοράς
Άρθρο 8	Άρθρο 10	Εχεμύθεια των διαχειριστών δικτύων μεταφοράς
Άρθρο 9 παράγραφος 1	Άρθρο 11	Διορισμός διαχειριστών δικτύων διανομής
Άρθρο 10	Άρθρο 12	Καθήκοντα των διαχειριστών δικτύων διανομής
—	Άρθρο 13	Διαχωρισμός των διαχειριστών δικτύων διανομής
Άρθρο 11	Άρθρο 14	Εχεμύθεια των διαχειριστών δικτύων διανομής
—	Άρθρο 15	Διαχειριστές συνδυασμένων δικτύων μεταφοράς και διανομής
Άρθρο 12	Άρθρο 16	Δικαίωμα πρόσβασης στους λογαριασμούς
Άρθρο 13	Άρθρο 17	Διαχωρισμός των λογαριασμών
Άρθρο 14-16	Άρθρο 18	Πρόσβαση τρίτων
—	Άρθρο 19	Πρόσβαση στην αποθήκευση
Άρθρο 23	Άρθρο 20	Πρόσβαση σε ανάντη δίκτυα αγωγών
Άρθρο 17	Άρθρο 21	Άρνηση πρόσβασης
—	Άρθρο 22	Νέα υποδομή
Άρθρο 18 και 19	Άρθρο 23	Άνοιγμα της αγοράς και αμοιβαιότητα
Άρθρο 20	Άρθρο 24	Απευθείας γραμμές
Άρθρο 21 παράγραφοι 2 και 3 και άρθρο 22	Άρθρο 25	Ρυθμιστικές αρχές
Άρθρο 24	Άρθρο 26	Μέτρα διασφάλισης
Άρθρο 25	Άρθρο 27	Παρεκκλίσεις σχετικές με δεσμεύσεις υποχρεωτικής αγοράς ανεξαρτήτως παραλαβής
Άρθρο 26	Άρθρο 28	Αναδυόμενες και απομονωμένες αγορές
—	Άρθρο 29	Διαδικασία επανεξέτασης
—	Άρθρο 30	Επιτροπή
Άρθρο 27 και 28	Άρθρο 31	Εκθέσεις
—	Άρθρο 32	Κατάργηση
Άρθρο 29	Άρθρο 33	Εφαρμογή
Άρθρο 30	Άρθρο 34	Έναρξη ισχύος
Άρθρο 31	Άρθρο 35	Αποδέκτες
—	Παράρτημα Α	Μέτρα για την προστασία των καταναλωτών